

VŨ XUÂN VINH (Chủ biên)
NGUYỄN NGHĨA DÂN - HỒ THANH DIỆN

BÀI TẬP TÌNH HUỐNG

Giáo dục công dân

9

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

VŨ XUÂN VINH (Chủ biên)
NGUYỄN NGHĨA DÂN – HỒ THANH ĐIỆN

BÀI TẬP TÌNH HUỐNG GIÁO DỤC CÔNG DÂN

9

downloadsachmienphi.com

Download Sách Hay | Đọc Sách Online
(Tái bản lần thứ sáu)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

downloadsachmienphi.com

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

**Công ty cổ phần dịch vụ xuất bản Giáo dục Hà Nội -
Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam giữ quyền công bố tác phẩm**

09-2011/CXB/501-2046/GD

Mã số: T9G06h1-TTS

CÙNG CÁC EM HỌC SINH LỚP 9

Năm học vừa qua các em đã học xong chương trình môn Giáo dục công dân 8. Năm nay lên lớp 9, các em lại tiếp tục học môn Giáo dục công dân. Học theo sách giáo khoa **Giáo dục công dân 9** dưới sự hướng dẫn của thầy giáo, cô giáo, các em sẽ hiểu về những phẩm chất đạo đức cần có, biết được những việc được làm và những việc không được làm mà pháp luật quy định.

Ngoài ra, các em còn phải biết vận dụng kiến thức vào cuộc sống hằng ngày để trở thành công dân – học sinh tốt, được mọi người quý mến, tin yêu. Sách **Bài tập tình huống Giáo dục công dân 9** sẽ góp phần giúp các em làm được việc đó.

Các em hãy đọc, hãy suy nghĩ và tự rút ra bài học về đạo đức và ý thức công dân nhé! Chúng tôi hi vọng các em sẽ hứng thú khi sử dụng cuốn sách này.

TÁC GIẢ

Bài 1

CHÍ CÔNG VÔ TƯ

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. A là lớp trưởng và thường chơi rất thân với B. Trong giờ kiểm tra toán, một số học sinh quay cốp, trong đó có B và bị cô giáo bắt được, dự kiến sẽ trừ điểm của B cũng như các học sinh quay cốp. Nhân danh lớp trưởng, A xin cô giáo đừng trừ điểm của B.

Em có ý kiến gì về việc làm của A và dự đoán cô giáo sẽ xử lý như thế nào ?

2. Trong tác động của cơ chế kinh tế thị trường, nhiều nơi đã xảy ra hiện tượng tham ô, lấn chiếm đất công, làm nhà trái phép...

Gợi ý : Em có biết trường hợp nào cụ thể không ? Sự việc xảy ra như thế nào ? Nếu em được phép giải quyết trường hợp đó thì sẽ làm như thế nào ? Ý kiến riêng của em về các trường hợp như tham ô, lấn chiếm đất công... nên xử lý như thế nào ?

3. Những tấn vàng của Nhà nước thu về từ kho vàng của Triều đình Huế, nhân dịp phát động Chiến dịch "Tuần lễ vàng" trong kháng chiến chống Pháp được đưa về chiến khu. Ông Nguyễn Văn Ngọ được giao quản lý số vàng đó, làm việc lụi cùi giữa núi rừng vắng vẻ mà không tơ hào, xà xẻo một phân, một li. Vốn là một thợ kim hoàn có tay nghề cao từ thời Pháp thuộc, ông Ngọ đã tham gia hoạt động trong tổ chức Hội Ái hữu của Xưởng Avia Hà Nội dưới sự lãnh đạo của Đảng. Trong kháng chiến chống Pháp, ông Cả Nguyễn Lương Bằng khi được cử làm Tổng Giám đốc của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam đã giao cho ông Ngọ quản lý kho vàng ở Việt Bắc, trong rừng Chiêm Hoá (Tuyên Quang). Được hỏi vì sao trong kháng chiến gian khổ, nhà đông con, nhiều bữa phải ăn bí ngô thay cơm, sống bên đông vàng mà ông vẫn giữ được trọn vẹn lòng trong sạch của mình thì ông nheo mắt cười và đáp :

– Là vì, mỗi khi "trò chuyện" với vàng, "nó" thường "bảo" tôi : Khi thấy người nhìn ta bằng con mắt trong thì ta là vàng, nhưng khi người nhìn ta bằng con mắt đục thì ta sẽ là đất ngay tắp lự ! Thế nên tôi sợ anh ạ !

Tôi ngạc nhiên vội hỏi : Thật vậy hả ông ? Ông nghe được tiếng nói của vàng ?

Ông Ngọ cười lớn : – Không phải lời của vàng đâu mà lời của ông Cả Nguyễn Lương Bằng đấy. Ông Cả còn dạy thêm : "Nằm bên đồng vàng, ta phải có gan coi vàng như sỏi đá. Phải có trách nhiệm giữ gìn của công, nhưng cũng phải bình tĩnh quên nó đi, chớ có tơ hào một phân, một li !". Tôi ngây người, vỡ lẽ, nhìn ông Ngọ kính trọng ông Cả, miệng tôi buột nói : Ra thế ! Thật là chất vàng của người Cộng sản.

Phỏng theo Đỗ Vĩnh Bảo

(Báo Văn Nghệ ngày 6-7-1946)

Gợi ý : Em suy nghĩ gì về đạo đức của ông Cả Nguyễn Lương Bằng được ông Nguyễn Văn Ngọ kể lại : "Khi thấy người nhìn ta bằng con mắt trong..." và "Nằm bên đồng vàng, ta phải có gan coi vàng như sỏi đá ...". Em rút ra được điều gì liên quan đến bài học "Chí công vô tư" ?

4. Thời Xuân Thu⁽¹⁾ bên Trung Quốc, ở nước Tần có một vị đại phu rất công minh chính trực tên là Kì Hoàng Dương. Một lần, Tấn Bình Công muốn bổ nhiệm chức huyện lệnh cho Nam Dương, hỏi ý kiến Kì Hoàng Dương. Kì Hoàng Dương thưa :

– Người có đủ tài năng giữ chức trách này, không ai hơn được Giải Hồ.

Tấn Bình Công rất ngạc nhiên vì biết Kì Hoàng Dương và Giải Hồ vốn có nhiều xung khắc, thường hay bài bác nhau, nhưng vẫn nghe theo và tiến cử Giải Hồ.

Lần khác, trong triều thiếu người giữ chức vụ Phán quan, Tấn Bình Công lại hỏi ý kiến của Kì Hoàng Dương. Kì Hoàng Dương thần nhiên thưa :

– Giữ chức vụ này không ai hơn được con trai của thân là Kì Ngọ !

Tấn Bình Công lại ngạc nhiên hơn nhưng vẫn nghe theo, kết quả là Kì Ngọ nắm chức Phán quan, xử lí hết sức công minh, mau lẹ và Giải Hồ giải quyết việc cai trị dân ở Nam Dương đầu vào đó, được mọi người ca ngợi.

Theo Đại Lãn

(Tinh hoa cổ học. NXB Đà Nẵng, 2002, tr.12)

(1) Xuân Thu (Trung Quốc) là thời kì đầy hỗn loạn, người làm quan thường có nhiều thủ đoạn đua chen, hại nhau để giành những chức quan cao sang.

Gợi ý : Câu chuyện này có gì giống và khác với chuyện ông Tô Hiến Thành trong sách giáo khoa Giáo dục công dân 9 ? Em bình luận thái độ chí công vô tư của Kì Hoàng Dương, rút ra nhận xét.

5. **Trống chùa ai vỗ thì thùng,
Của chung ai khéo vầy vùng nên riêng...**

Gợi ý : Câu ca dao này phản ánh điều gì ? Em cho rằng sự phản ánh đó đúng hay sai ? Nhân dân ta hay nói "của chùa" với nội dung gì và có liên quan với câu ca dao trên không ?

II – HÀNH ĐỘNG

1. Không đợi đến khi vào đời mới rèn luyện đức chí công vô tư. Ngay bây giờ trong quan hệ bạn bè ở lớp, em không vì chơi thân với nhau mà bao che khuyết điểm của bạn. Khi đánh giá con người, sự việc, bao giờ em cũng suy nghĩ với thái độ vô tư, khách quan.

2. Em cùng với các bạn luôn luôn có tinh thần và hành động bảo vệ của công ở khu phố, thôn xóm ; bảo vệ, giữ gìn tài sản nơi công cộng, ở trường, ở lớp như vườn hoa, cây xanh.

3. Em không làm như câu ca dao nêu trên mà cố gắng thực hiện câu tục ngữ "Việc nước trước việc nhà" trong mọi công tác xã hội.

Bài 2

TỰ CHỦ

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Bao giờ Thanh cũng tự mình học bài, làm bài, gặp bài khó thì đào sâu suy nghĩ, cố gắng tự mình tìm cách làm. Còn Lan thì ngược lại, học bài lười phớt, không kĩ, gặp bài khó thì chưa suy nghĩ đã hỏi người khác, nhờ người khác làm hộ.

– Em có ý kiến gì về thái độ, thói quen trong cách học tập của Thanh và Lan ? Theo cách học của Thanh, em thấy có gì thuận lợi, khó khăn ? Em liên hệ với cách học tập của bản thân mình .

2. Trong các trường hợp sau đây, theo em, cần giải quyết như thế nào nếu em biết tự chủ :

- Em đi xe đạp hoặc đi bộ ngoài đường, đúng luật, bị người khác đi sai luật, va quệt vào em nhưng người đó lại gây gỗ, cãi vã và cho rằng họ đi đúng luật ?
- Trường hợp ngược lại, em đi sai luật, em giải quyết như thế nào ?
- Học lực của em ở mức trung bình, có phần yếu nên khả năng thi tốt nghiệp Trung học cơ sở khó tránh khỏi bị điểm thấp và không thể vào lớp 10 ở các trường chất lượng cao, thậm chí cũng có thể em thi hỏng.

3. Bác Tùng nổi tiếng là người thương con nhưng không chiều con. Từ khi con ông mới chập chững biết đi, thậm chí khi bị vấp ngã, ít khi bác đỡ dậy mà thường khuyến khích con tự đứng lên. Vì thế, ngay từ nhỏ, con bác đã làm được nhiều việc như : tắm rửa, tự mặc quần áo, ăn cơm.

Những lúc như vậy, con bác thường tỏ ra thích thú khi chủ động hoàn thành nhiệm vụ. Một lần, khi Minh – con trai bác đi thi học sinh giỏi lớp 9 cấp thành phố, bác rất phấn khởi nhưng không như các gia đình khác đưa con đi thi mà bác gọi con đến, bảo :

- Con lớn rồi, tự thu xếp đi một mình được không ?
- Dạ, được ạ. Con sẽ đi ôtô khách, bố nhé.

Thấy thế, mẹ đưa cho Minh một ít tiền, âu yếm nói với con :

- Bố mẹ chỉ có ngân này tiền thôi, con hãy tự lo cho mình nhé.

Cầm số tiền của mẹ đưa cho, Minh rất vui, vội đếm lại :

- Ôi ! Sao bố mẹ cho con nhiều thế ?
- Con có thể tự chi tiêu theo yêu cầu của mình. Nhưng nhớ là phải biết tiết kiệm. Nếu cần, có thể giúp đỡ bạn cùng đi thi với con.

Minh vui vẻ nghe theo lời bố mẹ, cảm thấy như mình đã lớn, tự lo được rất nhiều việc và trước khi quyết định việc gì, đều suy nghĩ nên làm hay không nên làm rồi tự vạch ra kế hoạch để thực hiện. Giờ đây, tuy đã ở tuổi ngoài hai mươi, là sinh viên đại học nhưng Minh không chỉ học giỏi mà còn có ý chí vững vàng để thực hiện hoài bão của mình.

Phỏng theo Anh Thi

(Báo Hà Nội mới cuối tuần ngày 15-3-2003)

Gợi ý :

– Nhờ bố giáo dục, Minh đã rèn luyện được tinh thần chủ động, ý thức tự chủ trong công việc ở nhà. Em nêu lại một số việc làm của Minh.

– Trong truyện có một câu có thể rút ra để em theo gương của Minh mà tự rèn luyện tinh thần tự chủ. Đó là câu nào ? Em lấy công việc hằng ngày của em để chứng minh, giải thích câu ấy.

4. Từ ngữ liên quan đến tính tự chủ như : tự lực, tự lập, chủ động, tự giác... Và ngược với tự chủ là : ỷ lại, ngại khó...

– Em giải thích các từ ngữ trên, lấy ví dụ trong đời sống hằng ngày để chứng minh.

5. Tự chủ trước hết là làm chủ bản thân. Tại sao có thể nói nếu làm chủ được bản thân thì có khả năng làm chủ được xã hội và làm chủ được thiên nhiên. Em nêu lên một số ví dụ để chứng minh ý kiến nêu trên.

6. Đời nhà Tấn, Lạc Quảng mời một người bạn tới uống rượu. Sau khi về nhà, người đó bị bệnh. Lạc Quảng đến thăm hỏi chuyện, người bạn cho biết :

– Lúc uống rượu tôi nhìn thấy có con rắn trong cốc, nhưng vì vui nên phải uống cạn chén, về nhà bị đau bụng, thành ra bệnh nặng.

Lạc Quảng kinh ngạc, về nhà xét rất kĩ các bình rượu, không thấy rắn, quay đi tìm cách khác. Lạc Quảng liền ngồi uống rượu đúng chỗ mà người bạn đã ngồi hôm nọ. Nhờ vậy, ông phát hiện ra bóng cây cung treo trên tường chiếu vào trong rượu, ngoằn ngoèo giống như con rắn vậy.

Lạc Quảng liền báo cho bạn biết nguyên nhân. Người bạn lập tức khỏi bệnh ngay, chẳng cần thuốc thang gì cả !

Theo Đại Lãn

(*Tinh hoa cổ học*. NXB Đà Nẵng, 2002, tr.11)

Gợi ý : Lo sợ hãi huyền như người bạn của Lạc Quảng có phải là thiếu tự chủ bản thân không ? Em phân tích tác hại của lo sợ hãi huyền trong câu chuyện và nói chung trong cuộc sống thường ngày.

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em chăm chỉ học đều các môn. Môn nào kém phải cố gắng nhiều hơn, có kế hoạch để vươn lên bằng cách nghe giảng ở lớp, làm bài tập đầy đủ, ôn tập bài cũ, chuẩn bị bài mới với tinh thần chủ động, tự lực rồi hợp tác với các bạn để nắm vững kiến thức.

2. Hãy rèn luyện trong lao động ở nhà với tinh thần tự giác, chủ động, không ỷ lại cha mẹ, anh chị. Hãy giúp cha mẹ làm nghề phụ gia đình (nếu có), chủ động để có thể có nghề nghiệp sinh sống sau này. Ngay bây giờ tiếp tục học tốt các môn học nói chung, Tiếng Anh nói riêng và sử dụng thành thạo máy vi tính. Đó là những điều kiện giúp em chủ động lập nghiệp sau này khi vào đời.

3. Em suy nghĩ về câu tục ngữ : "Ai cũng tạo nên số phận của mình" là một câu khuyên ta làm chủ bản thân. (Số phận ở đây là tổng hợp hoàn cảnh nguyên nhân tốt xấu do bản thân tạo nên và được hưởng hoặc gánh chịu trong quá trình lao động, học tập, sinh sống...).

Bài 3

DÂN CHỦ VÀ KỈ LUẬT

(1 tiết)

downloadsachmienphi.com

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

1. Trong nhà trường của chúng ta có những tổ chức như Ban Giám hiệu, Hội đồng Nhà trường, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Đội Thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh, Công đoàn giáo dục. Ngoài ra, lại có Hội đồng thi đua, Hội đồng kỉ luật. Các tổ chức đó, theo em, để làm gì ? Em hãy nói nhiệm vụ cụ thể của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh hoặc Đội Thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh. Chủ ý tính dân chủ và kỉ luật của tổ chức đó.

2. Đầu năm học, bất kì trường nào cũng tổ chức cho học sinh học tập nội quy. Có bạn cho rằng có mấy điều nội quy mà năm nào cũng học, mất thì giờ quá ! Theo em, ý nghĩ của bạn đó đúng hay sai ? Vì sao ? Trong nội quy có nội dung dân chủ và kỉ luật. Em nêu ra một số điều có nội dung dân chủ và một số điều có nội dung kỉ luật.

3. Ra đường, em thường gặp nghịch cảnh :

- Nơi có biển "Cấm đổ rác" thì nơi đó có đống rác lù lù.
- Nơi có biển "Cấm phóng uế" thì nơi đó hơi thối, bẩn thỉu.

– Nơi có biển "Đi bộ trên vỉa hè " nơi đó vỉa hè bị lấn chiếm, không còn chỗ cho người đi bộ.

– Em cho biết điều gì đã bị vi phạm trong các nghịch cảnh nêu trên ?

4. Điều gì sẽ xảy ra khi :

– Đền đồ, ta cứ đi.

– Đường một chiều, ta cứ đi.

– Trong giờ học, ta nói chuyện.

– Đến giờ ăn, ta cứ đọc sách, chơi trò chơi điện tử.

Gợi ý : Làm đúng những điều đã được quy định, có bạn cho rằng như vậy là mất tự do, mất dân chủ không ? Theo em, nói như vậy đúng hay sai ? Vì sao ?
Kỉ luật, tự giác có làm mất dân chủ không ?

5. Bác Hồ căn dặn anh em cảnh vệ phải luôn có ý thức kỉ luật, triệt để tôn trọng kỉ luật, luật lệ chung. Bác còn nói :

– Khi bàn bạc công việc gì xong, đã quyết định thì phải triệt để thi hành. Nếu đã đặt ra cho mình những việc phải làm thì kiên quyết thực hiện cho kì được.

Một hôm, Bác Hồ đến thăm một ngôi chùa lịch sử. Thấy Bác đến, vị sư cả ra đón, mời Bác vào chùa và khẩn khoản xin Bác đừng cưỡi dép, nhưng Bác không đồng ý. Đến thăm chùa, Bác dừng lại, cưỡi dép để ngoài như mọi người, xong mới bước vào.

Lại một lần khác trên đường đi công tác về, khi xe Bác vừa đến ngã tư thì đèn đỏ bật lên. Các đồng chí cảnh vệ định cử một đồng chí chạy đến bực công an giao cảnh yêu cầu bật đèn xanh cho xe Bác đi qua. Bác hiểu ý, liền ngăn lại vào bảo :

– Các chú đừng làm thế, phải gương mẫu tôn trọng luật lệ giao thông, không được bắt người khác nhường quyền ưu tiên cho mình !

Xe của Bác dừng lại, đợi lúc đèn xanh bật lên mới vượt qua ngã tư.

Vũ Ngọc Khánh

(*Minh triết Hồ Chí Minh*. NXB Văn hoá - Thông tin, 1999)

Gợi ý :

– Em giải thích mối quan hệ giữa dân chủ và kỉ luật trong câu nói của Bác Hồ trong bài viết trên đây : "Khi bàn bạc công việc gì xong, đã quyết định thì phải triệt để thi hành".

– Hai mẫu chuyện về ý thức tôn trọng luật lệ chung của Bác Hồ có ý nghĩa và tác dụng như thế nào đối với chúng ta ?

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em luôn luôn tự giác chấp hành kỉ luật của nhà trường : đi học đúng giờ, nghỉ học phải xin phép, trước khi đi học và lúc đi học về thưa trình với cha mẹ ; trong lớp tập trung tư tưởng nghe bài giảng, hăng hái phát biểu ý kiến nhưng không làm mất trật tự lớp học, tuân theo sự điều hành của thầy cô giáo, của lớp trưởng... Em tự kiểm tra mình đã làm đúng những điều rất bình thường đó chưa ?

2. Đi tham quan, cắm trại, thăm di tích lịch sử, triển lãm..., em tự giác chấp hành kỉ luật : không đi xa nơi quy định, không đi chơi một mình (những lúc tắm sông, tắm biển), không viết, vẽ bậy vào di tích lịch sử, không sờ tay vào các hiện vật... Có lần nào em vi phạm những điều nói trên ?

3. Trên đường đi học hoặc đi chơi... em nghiêm chỉnh thực hiện luật lệ giao thông : không đi xe đạp hàng ba, hàng hai ; không vượt đèn đỏ ở ngã tư ; luôn đi bộ bên phải trên vỉa hè hoặc sát vệ đường... Tự giác xem lại có lúc nào đó em đã vi phạm ?

4. Em tìm hiểu ở địa phương mình hiện nay "Quy chế dân chủ ở cơ sở" đang được thực hiện như thế nào ? Em tìm một số dẫn chứng để minh hoạ điều tốt và chưa tốt trong thực hiện "Quy chế dân chủ" ở địa phương em đang sống.

5. Em ghi nhớ : [Download Sách Hay | Đọc Sách Online](#)

Nước ta là nước dân chủ ;

Bao nhiêu lợi ích đều vì dân ;

Bao nhiêu quyền hạn đều của dân ;

Công việc đổi mới, xây dựng là trách nhiệm của dân.

(Hồ Chí Minh)

– Muốn tròn phải có khuôn, muốn vuông phải có thước.

(Tục ngữ)

Bài 4

BẢO VỆ HOÀ BÌNH

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Lịch sử hiện đại của dân tộc ta dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam và Bác Hồ đã trải qua hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp (1946 – 1954) và chống đế quốc Mĩ (1956 – 1975) thắng lợi. Có hai lần hoà bình được lập lại ở nước ta.

– Em cho biết hoà bình được lập lại ở nước ta lần thứ nhất vào năm nào ? Hoà bình được lập lại ở nước ta lần thứ hai vào năm nào ? Đặc điểm lớn nhất của mỗi lần hoà bình được lập lại ở nước ta là gì ? Có lợi ích gì lớn nhất ?

2. Nhân dân ta đã trải qua hai cuộc chiến tranh chống thực dân Pháp và chống đế quốc Mĩ để có hoà bình.

Em phân biệt : Thế nào là chiến tranh chính nghĩa ? Thế nào là chiến tranh phi nghĩa ? Thế nào là đấu tranh để bảo vệ hoà bình ? Hoà bình mà nhân dân ta đã giành được có phải trả giá không ? Em biết gì về sự trả giá này ?

3. Theo sách giáo khoa Lịch sử lớp đệ tam của Pháp (tương đương lớp 9 của Việt Nam) xuất bản năm 1979 :

– Trong Chiến tranh thế giới lần thứ nhất (1914 – 1918) có 8 – 9 triệu người chết, hàng triệu người bị thương, trong đó có hàng trăm nghìn người là phụ nữ và trẻ em vô tội. Số người bị chết của Pháp khoảng 1.400.000, của Đức là 1.800.000, của Nga là 3.000. 000 người. Kinh tế châu Âu bị đình đốn, đất đai bị bỏ hoang, phần lớn nhà máy, đường giao thông bị phá hoại.

– Trong Chiến tranh thế giới lần thứ hai (1939 – 1945) có gần 60 triệu người chết, nhiều nước ở châu Âu, một phần nước Nga bị tàn phá nặng nề. Đặc biệt, với hai quả bom nguyên tử do đế quốc Mĩ ném xuống Hi-rô-shi-ma ngày 6 – 8 –1945 làm chết trong giây lát khoảng 200.000 dân, ném xuống Na-ga-sa-ki ngày 9 – 8 –1945 cũng làm chết số người như trên.

Em suy nghĩ gì về những thông tin của hai cuộc chiến tranh thế giới nêu trên đây ?

4. Ngày 6 tháng 8 năm 1945, thành lình một tia chớp xuất hiện làm cho mờ mắt, giật mình, rồi sau một giây tôi bị co rúm tại chỗ cho đến khi thấy ngôi nhà trước mặt mình bị lay chuyển rồi đổ sập xuống sát chân của tôi... Xung quanh tôi, bao nhiêu cao ốc, lâu đài sập xuống như những vật thể mong manh nghiêng ngả trong chân không. Ngọn lửa bốc mạnh từ đồng nhà cửa đổ nát nhanh chóng lan ra thành cơn bão lửa lớn. Tôi thấy đi qua lại trước mặt mình những bóng hình người giống như một dòng những bóng ma tinh quái. Những bóng hình đó hiện ra như đang bị dày vò bởi trận đau khó tả, cánh tay đang rụng khỏi thân hình, bàn tay rơi xuống đất. Những bóng hình đó làm tôi suy nghĩ cho đến khi tôi hiểu rằng đó là hình bóng của bao người bị ngọn lửa tàn bạo thiêu huỷ xương, thịt cháy khét. Lửa cháy khắp nơi, lan rộng như bão tố trong chốc lát. Đường sá ngập xác người chết cháy thui, co quắp lại, bị chết đứng lúc họ đang cố chạy thoát khỏi đám cháy. Có người chết nằm xoài ra giữa đất, co rúm lại như có người khổng lồ từ núi cao đổ lửa xuống.

Hi-rô-shi-ma không còn là một thành phố mà chỉ còn là một sa mạc lửa. Phía đông, phía tây, tất cả đều bị san bằng, tất cả đều bị thiêu trụi...

Theo Mi-shi-hi-cô Ha-shi-y-a - Báo Hi-rô-shi-ma.

(Nguyễn Nghĩa Dân dịch từ sách giáo khoa *Lịch sử lớp 6* của Pháp - 1979)

[Download Sách Hay | Đọc Sách Online](#)

Gợi ý : Trên đây là lời kể lại của một người sống sót sau trận bom nguyên tử ở Hi-rô-shi-ma. Như đã thông tin trên đây, số người chết ở đây trong giây lát khoảng 200.000 người. Tất nhiên còn rất nhiều người bị phóng xạ nguyên tử và chết dần chết mòn sau đó.

Em suy nghĩ gì về chiến tranh, về bom nguyên tử, về thế giới đang cùng nhau cấm dùng vũ khí giết người hàng loạt ? Em suy nghĩ gì về một thế giới không có bom nguyên tử ?

5. Chất độc màu da cam do đế quốc Mỹ thả xuống ở miền Nam Việt Nam trong chiến tranh xâm lược nước ta đã gây nhiều hậu quả khủng khiếp cho môi trường sinh thái miền Nam, đặc biệt đồng bào nhiễm chất độc đó sinh con quái thai, dị dạng... (Theo số liệu của Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ thì trong cuộc chiến tranh ở Việt Nam, quân đội Mỹ rải xuống các vùng rừng và dân cư miền Nam Việt Nam 72 triệu lít hoá chất diệt cỏ, làm rụng lá cây. Trong đó có 44 triệu lít chất độc da cam của Mỹ. Ngoài ra, Mỹ còn rải 15 loại hoá chất khác như chất gây cháy phốt pho, chất làm ngạt thở CS, chất đầu độc thần kinh VX, chất diệt côn trùng ĐT v.v...

Cả nước ta, trong 30 năm sau chiến tranh có trên 1 triệu trẻ em và người lớn bị di chứng chất độc da cam. Hàng chục vạn người đã chết. Trên 194.000 em bé dưới 15 tuổi hiện đang phải gánh chịu nỗi bất hạnh, từng ngày quần quai, đau đớn⁽¹⁾.

Gợi ý : Em có biết hiện nay, nhân dân ta đang làm gì để tích cực giải quyết vấn đề này không ? Hãy nêu một số ví dụ cụ thể mà em biết qua các phương tiện thông tin đại chúng hoặc ngay ở địa phương em đang sống.

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em tham gia các hoạt động bảo vệ hoà bình do trường của em tổ chức : Tìm hiểu nạn nhân chất độc da cam, tuyên truyền ủng hộ các gia đình này ; vẽ tranh bảo vệ hoà bình, môi trường sinh thái ; ca hát vì hoà bình ; viết thư cho bạn bè quốc tế...

2. Hà Nội, thủ đô của nước ta được UNESCO công nhận là "thành phố vì hoà bình". Em tìm hiểu nội dung đó. Em là học sinh của Hà Nội cũng như của cả nước có kế hoạch nhỏ của mình như thế nào để làm cho Hà Nội luôn luôn là "thành phố vì hoà bình" ?

3. Em tìm hiểu các tổ chức của Việt Nam và của thế giới đấu tranh cho hoà bình qua thông tin báo chí, nếu có điều kiện qua internet và trao đổi với các bạn để cùng biết.

4. Em đọc lại Tư liệu tham khảo trong sách giáo khoa Giáo dục công dân 9 (trang 15) : "... Trong một vài thập kỉ tới, ít có khả năng xảy ra chiến tranh thế giới. Nhưng chiến tranh cục bộ, xung đột vũ trang, xung đột dân tộc, tôn giáo, chạy đua vũ trang, hoạt động can thiệp, lật đổ, khủng bố còn xảy ra ở nhiều nơi với tính chất phức tạp ngày càng tăng. Hoà bình, hợp tác và phát triển vẫn là xu thế lớn, phản ánh đòi hỏi bức xúc của các quốc gia, dân tộc...".

Em hãy nêu ví dụ mà em biết qua thông tin báo chí trong thời gian gần đây để chứng minh nhận định trên là đúng (chú ý cả mặt chiến tranh cục bộ, xung đột dân tộc, can thiệp, lật đổ, khủng bố... và hoà bình hợp tác phát triển...).

(1) Tư liệu lấy từ bài kí "Chất độc hoá chất - Nỗi kinh hoàng" của Minh Chuyên. (Báo Văn nghệ số 43 (10 - 2003).

Bài 5

TÌNH HỮU NGHỊ GIỮA CÁC DÂN TỘC TRÊN THẾ GIỚI

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. "... Việt Nam sẵn sàng là bạn, là đối tác tin cậy của các nước trong cộng đồng quốc tế, phấn đấu vì hoà bình, độc lập và phát triển...

Mở rộng quan hệ nhiều mặt, song phương và đa phương với các nước và các vùng lãnh thổ, các trung tâm chính trị, kinh tế quốc tế lớn, các tổ chức quốc tế và các khu vực theo nguyên tắc tôn trọng độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ, không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau, không dùng vũ lực hoặc đe dọa dùng vũ lực ; bình đẳng và cùng có lợi ; giải quyết các bất đồng và tranh chấp bằng thương lượng hoà bình ; làm thất bại mọi âm mưu và hành động gây sức ép, áp đặt và cưỡng quyền."

(Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX.
NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.120)

Gợi ý : Đoạn trích Trong Văn kiện nêu trên có những vấn đề gì lớn trong quan hệ hữu nghị giữa nước ta với các nước, các dân tộc trên thế giới ?

– Mục tiêu của tình hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới theo quan điểm của nhân dân ta là gì ?

– Đối tượng quan hệ hữu nghị giữa nhân dân ta với các nước, các dân tộc trên thế giới cụ thể là những đối tượng nào ?

– Nguyên tắc để thực hiện quan hệ hữu nghị giữa nước ta và các dân tộc khác được nêu trong Văn kiện trên là những nguyên tắc gì ?

– Em tìm một số dẫn chứng cụ thể trong những năm gần đây về tình hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới mà em biết được qua thông tin đại chúng.

2. ... "Ngày 1 – 6 là ngày của các cháu nhi đồng trong thế giới tổ tình đoàn kết và sức đấu tranh của mình. Mà người lớn thì tổ tình yêu quý nhi đồng và đấu tranh để bảo vệ quyền lợi cho nhi đồng.

...Các cháu phải *đoàn kết, thương yêu nhau*, giữa nhi đồng Việt Nam với nhau, giữa nhi đồng Việt Nam với nhi đồng... các nước.

Đó là *tinh thần quốc tế*. Với tinh thần quốc tế ấy, sau này các cháu nhi đồng thế giới lớn lên sẽ không áp bức nhau, xung đột nhau, không chiến tranh đánh giết lẫn nhau. Trái lại, các cháu sẽ thân ái nhau, giúp đỡ nhau, cùng nhau giữ gìn và hưởng thụ hạnh phúc, hoà bình và dân chủ.

... Bác chúc các cháu mạnh khoẻ, vui vẻ, siêng năng. Bác gửi các cháu cùng anh chị em nhi đồng thế giới của các cháu nhiều cái hôn".

Bác Hồ

(Trích "*Hồ Chí Minh : Toàn tập*, Tập VI. NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1990, tr. 221 - 222).

Gợi ý : Bức thư của Bác Hồ có 2 ý lớn : một là, phải đoàn kết yêu thương nhau giữa nhi đồng Việt Nam và nhi đồng các nước ; hai là, tinh thần quốc tế giữa các nước. Về ý lớn thứ hai, Bác Hồ đã nói những điều gì ? Em phân tích điều cụ thể mà Bác Hồ mong muốn về tình đoàn kết hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới.

downloadsachmienphi.com

3. Một buổi sáng chủ nhật, mấy học sinh lớp 8, lớp 9 đang dạo chơi dọc đường Thanh Niên bên Hồ Tây thì gặp một số người nước ngoài cùng đi ở gần đó. Nhóm người nước ngoài vừa đi qua thì B, một học sinh nam, bất chợt cúi xuống, nhặt một hòn sỏi, giơ lên và hướng về nhóm người nước ngoài. Bằng phản xạ cực nhanh, T chớp đúng cổ tay của B, nói :

– Bạn định làm gì thế ?

Viên sỏi tự nhiên rơi xuống cùng lúc lời nói của B thốt ra :

– Mình đùa thôi mà !

– Đùa là thế nào ? Hôm nọ thầy giáo bảo "Bạn nào có thái độ lịch sự với người nước ngoài là biết giữ thể diện của dân tộc Việt Nam, biết giữ tình hữu nghị giữa nhân dân cùng với bè bạn quốc tế".

Các bạn khác quay lại, B vẫn cố cãi :

– Mình đùa thôi thôi, chứ có định ném đâu ! ...

Gợi ý : Em thử viết tiếp câu chuyện, kết luận như thế nào để bạn B phải chịu nhận khuyết điểm về ý định không tốt của mình là ném sỏi vào nhóm người nước ngoài.

4. Với tình thân quốc tế vô sản, tại Đại hội Đảng Lao động Việt Nam lần thứ ba (1960), Bác Hồ chào mừng các đại biểu quốc tế như sau :

*"Quan sơn muôn dặm một nhà
Bốn phương vô sản đều là anh em".*

– Với tình hữu nghị Việt Nam – Trung Hoa, Bác viết :

*Mối tình hữu nghị Việt – Hoa
Vừa là đồng chí, vừa là anh em.*

– Với tình hữu nghị quan hệ đặc biệt với Lào, Bác viết :

*Thương nhau mấy núi cũng trèo,
Mấy sông cũng lội, mấy đèo cũng qua
Việt – Lào hai nước chúng ta,
Tình sâu hơn nước Hồng Hà – Cửu Long.*

Gợi ý : Em cảm nhận như thế nào về tình đoàn kết hữu nghị giữa Việt Nam và các nước anh em qua những câu thơ của Bác Hồ.

downloadsachmienphi.com

II – HÀNH ĐỘNG

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

1. Em sưu tầm số liệu, sự kiện về quan hệ ngoại giao hữu nghị giữa nước ta, nhân dân ta với các nước bạn từ khi đất nước ta đổi mới muốn làm bạn với các nước, các dân tộc trên toàn thế giới (không cần nhiều, em chỉ nêu một số dẫn chứng cụ thể thuộc quan hệ Nhà nước hoặc quan hệ nhân dân, phi chính phủ hoặc có thể quan hệ kinh tế vay mượn hoặc viện trợ không hoàn lại của các nước cho nước ta, nhân dân ta...).

2. Em tự kiểm tra bản thân về thái độ giao tiếp với người nước ngoài đến Việt Nam : ưu điểm, khuyết điểm của em.

3. Em cố gắng học tập lời chào bằng nhiều thứ tiếng nước ngoài để khi cần thiết chào hỏi bạn bè quốc tế đến thăm nước ta (có thể em gặp ngoài đường, có thể họ đến thăm trường các em...). Em cố gắng học tốt môn Tiếng Anh hoặc ngoại ngữ khác (mà em đang học) để tạo điều kiện thuận lợi sau này trong giao tiếp với người nước ngoài.

Bài 6

HỢP TÁC CÙNG PHÁT TRIỂN

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Thảo luận vấn đề hợp tác của học sinh trong học tập : bạn A cho rằng học tập là việc của từng người, bản thân phải cố gắng, suy nghĩ độc lập, tự lực làm bài, cần hợp tác trong học tập ; bạn B cho rằng hợp tác mới thể hiện tình bạn, biết gì thì cùng trao đổi với bạn ; bạn C cho rằng phải suy nghĩ, tự học cho tốt rồi mới có vốn để hợp tác, trao đổi với bạn.

Em nghĩ gì về vấn đề hợp tác của học sinh trong học tập. Hợp tác có lợi gì ? Có hại gì ? Làm thế nào để hợp tác với nhau trong học tập nhằm đạt kết quả tốt nhất ?

2. Hợp tác cùng phát triển giữa nước ta với các nước cũng như giữa các nước với nhau là điều tất yếu vì có những vấn đề có tính chất toàn cầu mà riêng lẻ một nước hoặc vài nước (nếu có hợp tác với nhau) không thể giải quyết nổi.

Gợi ý :

- Nêu vài việc chung toàn cầu liên quan đến cuộc sống của nhân loại trên hành tinh chúng ta.

- Phân tích tại sao phải hợp tác với nhau thì mới giải quyết nổi vấn đề đó ?

3. Hợp tác cùng phát triển giữa nước ta và 38 nước thành viên khác trong Diễn đàn ASEM 5 (Asia-Europa-Meeting 5) họp ở Hà Nội (10 – 2004) có nội dung : "Tiến tới quan hệ đối tác Á - Âu sống động và thực chất hơn, các đại biểu tập trung thảo luận một số lĩnh vực như : Tăng cường phát triển khu vực, tương lai của ASEM ; tăng cường phát triển quan hệ đối tác kinh tế trong bối cảnh toàn cầu hoá và phát triển công nghệ thông tin. Ngoài ra, các vấn đề liên quan đến tình hình không ổn định ở Irak, Su-dan, Af-ga-ni-stan, chống khủng bố, nhập cư, hợp tác chống các bệnh lây truyền SARS, AIDS, an ninh an toàn năng lượng, thay đổi khí hậu toàn cầu, môi trường, cải cách của Liên hợp quốc... được thảo luận...".

(Lời ông Cor-na-rô, Trưởng phái đoàn Uỷ ban châu Âu tại Việt Nam.

Báo Lao Động ngày 13-9-2004)

Gợi ý : Em thử phân tích tầm quan trọng của Hội nghị ASEM 5 theo nội dung phát biểu của ông Cor-na-rô.

4. Trong 8 năm từ 1996 đến 2004, Việt Nam đã đóng góp nhiều sáng kiến trong ASEM. Tại ASEM 2 ở London, sáng kiến chung giữa Việt Nam và Pháp về bảo tồn và phát huy di sản văn hoá trong các nước ASEM đã được ghi nhận. Ngoài ra, Việt Nam có sáng kiến kết hợp được học cổ truyền với y dược học hiện đại trong chăm sóc sức khoẻ cộng đồng. Tại ASEM 4 ở Cò-pen-ha-gen Đan Mạch, có 4 sáng kiến của Việt Nam được ghi nhận trong tuyên bố cuối cùng của hội nghị : tăng cường hợp tác du lịch ASEM để xoá đói giảm nghèo ; hợp tác về đào tạo và trợ giúp kỹ thuật ngành ngân hàng ; tăng cường trao đổi kinh nghiệm về hoạch định chính sách tài khoá giữa bộ Tài chính các nước ASEM và trao đổi về xây dựng thể chế thị trường trong quá trình hội nhập quốc tế. Tại ASEM 5, Việt Nam sẽ đưa ra 3 sáng kiến : ứng dụng công nghệ thông tin trong phát triển nguồn nhân lực ; thiết lập mạng lưới kiểm dịch Á - Âu ; kiểm soát HIV/AIDS trong cộng đồng (Sáng kiến chung với Thụy Điển và Hà Lan)⁽¹⁾.

(Lời ông Nguyễn Tiến Minh, Phó Ban thứ kí ASEM của Việt Nam.

Báo Lao Động ngày 13-9-2004)

Gợi ý : Em suy nghĩ gì về nội dung lời nói của ông Nguyễn Tiến Minh trên đây ?

(Những sáng kiến của Việt Nam trong hợp tác cùng phát triển với các nước Á - Âu có giá trị như thế nào về mặt nguyên tắc cũng như thực tiễn đối với cộng đồng các nước Á - Âu ?).

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em sưu tầm tài liệu trên báo chí (có điều kiện sưu tầm trên Internet) về quan hệ "hợp tác cùng phát triển" giữa Việt Nam và các nước trong khu vực và trên thế giới. Em sưu tầm và cho biết 38 nước thành viên và EC là thành viên chính thức của ASEM 5 từ sau hội nghị 8 – 9/10/2004 ở Hà Nội của ASEM 5. Tìm hiểu 3 trụ cột của hợp tác ASEM là gì, nội dung và mức độ quan trọng của từng trụ cột.

2. Em tích cực tham gia các hoạt động bảo vệ môi trường sinh thái, lao động công ích, hoạt động nhân đạo, hoạt động "vì người nghèo"... do trường ta hoặc địa phương em cư trú tổ chức.

(1) Theo kết luận của ASEM 5, các sáng kiến này đã được chấp nhận, đồng thuận.

Bài 7

KẾ THỪ VÀ PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TỐT ĐẸP CỦA DÂN TỘC

(2 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Lời nói đầu của Hiến pháp nước ta (năm 1992) có ghi : "Trải qua mấy nghìn năm lịch sử, nhân dân Việt Nam lao động cần cù, sáng tạo, chiến đấu anh dũng để dựng nước và giữ nước, đã hun đúc nên truyền thống đoàn kết, nhân nghĩa, kiên cường, bất khuất của dân tộc và xây dựng nên nền văn hiến Việt Nam"⁽¹⁾.

Gợi ý :

– Em phân tích tất cả những ý kiến cơ bản trong lời nói trên, tìm các dẫn chứng để chứng minh từng ý cơ bản đó. Dẫn chứng có thể là tư liệu lịch sử, địa lí, văn học, nghệ thuật...

– Từ nội dung "Lời nói đầu" được trích trên đây có hai vấn đề lớn nhất, bao trùm nhất truyền thống của dân tộc ta. Từ hai truyền thống đó mà có các truyền thống khác cũng được ghi trong "Lời nói đầu".

2. Ở Việt Nam chúng ta, hầu như nhà nào cũng có bàn thờ tổ tiên, con cháu thắp hương cúng giỗ phụng thờ. Ở mỗi làng xã thường có đình – nơi thờ người có công lập ra làng xã (Thành hoàng) ; có nhà thờ các tộc họ ; có đền miếu – nơi thờ những người có công với đất nước (hoặc địa phương) , ngoài ra, còn là nơi thờ người có công lập nên các nghề truyền thống. Ngày mồng mười tháng ba âm lịch hằng năm, nhân dân cả nước lại đến dâng hương Vua Hùng, tổ tiên chung của người Việt Nam ở đền Hùng (Phú Thọ).

Gợi ý : Em hiểu thế nào là truyền thống thờ cúng tổ tiên, nhớ ơn tổ tiên của người Việt Nam chúng ta qua nội dung nêu trên. Em liên hệ cho biết việc

(1) Hiến pháp nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 1992. NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2004, tr.9.

thờ cúng tổ tiên, tổ làng nghề, các đền miếu thờ người có công với địa phương hoặc với đất nước hiện có ở địa phương em đang sinh sống.

3. Lần đó, Bác Hồ nói chuyện với đơn vị bộ đội. Bác ngồi ở đền Thượng⁽¹⁾ mặc bộ quần áo bà ba màu gụ. Khi bộ đội đến, Bác giơ tay chào và trìu mến nói :

– Bây giờ các chú ngồi xuống. Bác cháu ta cùng nói chuyện. Giọng Bác thật nhẹ nhàng, Bác hỏi :

– Các chú có khoẻ không ?

– Thưa Bác khoẻ ạ ! – Bộ đội đồng thanh đáp.

– Các cháu có biết đền thờ ai đây không ?

– Báo cáo Bác, đền thờ một ông vua ạ ! – Một chiến sĩ nói.

– Nhưng vua nào ?

Một chiến sĩ khác trả lời :

– Dạ, Vua Hùng.

– Thế Vua Hùng là người như thế nào ?

– Dạ, Vua Hùng là một ông vua yêu nước ạ !

Bác gật đầu rồi nói :

– Vua Hùng là người có công dựng nước Việt Nam ta.

Bác hỏi :

– Hàng năm bà con ta vẫn đến đây giỗ tổ phải không các chú ?

Các chiến sĩ đều thưa phải. Bác nói tiếp :

– Bác dặn các chú : "Uống nước phải nhớ nguồn. Con cháu thì phải nhớ ơn tổ tiên. Các vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước. Đó mới là uống nước nhớ nguồn, mới là nhớ ơn tổ tiên...".

(Theo "Bác Hồ kính yêu" - NXB Kim Đồng)

Gợi ý : Trong bài có lời dặn của Bác Hồ mà mỗi người Việt Nam ngày nay đều nên nhớ : "Uống nước phải nhớ nguồn. Con cháu thì phải nhớ ơn tổ tiên.

(1) Ngày 19-9-1954, sau kháng chiến chống thực dân Pháp thắng lợi, Bác Hồ từ Thái Nguyên sang đền Hùng, gặp các chiến sĩ đại đoàn quân Tiên phong và nói chuyện với bộ đội tại đền Thượng.

Các Vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước". Em suy nghĩ và cho biết ý kiến của riêng em về các ý nghĩa "dựng nước", "giữ nước" đã thành truyền thống của nhân dân ta từ xưa đến nay (dẫn chứng qua các thời kì lịch sử cũng như ở thời đại Hồ Chí Minh ngày nay) một cách tóm tắt.

4. Ngày anh đi, mẹ già ra đứng ngõ kheo mắt nhìn anh khuất phía hàng cây. Thân già yếu đi vào nhà im lặng, thầm mong anh chiến thắng trở về.

Ngày anh đi, em trồng cây bưởi nhỏ, mẹ bảo em : "Hoa bưởi nở, anh về".

Ngày lại ngày em bón phân tưới nước, mong bưởi nở hoa, mong anh trở về.

Kìa hoa trắng nở rồi trên vòm lá. Bưởi nở hoa sao chẳng thấy anh về ! Mẹ lại bảo : "Thằng này ngốc quá, giặc chưa tan, chưa dễ nó về !".

Hết mùa bưởi lại đến mùa hoa bưởi. Em đếm từng ngày, từng phút, từng giây...

Tin anh về từ đầu làng râm rộ. Cô bác vui tươi đón bộ đội về làng. Anh kể chuyện chiến trường sao thích quá. Em chợt thích làm người lính như anh, mặc đồ xanh, gắn sao vàng trên mũ, đi giữa mọi người hơn hờ chuyện buồn vui.

Em đứng dưới gốc cây bưởi ngày xưa ấy, bỗng thấy mình khác thuở ngày xưa. Sao em giận cái ngày xưa ấy, cây bưởi cao rồi không nhỏ như xưa.

Em đưa mắt nhìn lên vòm lá. Hoa nở trắng ngần trên tán lá sum suê.

LÊ PHƯỚC LONG

Học sinh lớp 11 Trường An Lão - Bình Định

(Báo Nhân Dân, tháng 3-1945)

Gợi ý : Em phân tích các tình huống xảy ra đối với người mẹ, người anh, người em trong quá trình cây bưởi lớn lên, đơm hoa, kết quả. Từ đó em cho biết truyền thống yêu nước, bảo vệ Tổ quốc đã thể hiện như thế nào qua người mẹ, người anh, người em trong câu chuyện trên ?

5. Như thường lệ, khi đi thăm mộ mẹ mình ở Văn Điển, tôi sang Khu A thấp nén hương viếng mộ thầy giáo đã dạy tôi thời tiểu học và viếng mộ cụ Nguyễn Tuân, nhà văn của nhân dân. Tình cờ đến quãng đầu Khu A, tôi thấy một bà chừng ngoài 60 tuổi đang loay hoay bật mấy lần diêm mà không cháy vì gió mạnh. Tiện có chiếc bật lửa ga, tôi đến thấp lửa giùm bà. Nhìn bia mộ

đề tên bác sĩ Tôn Thất Lang, tôi nghĩ bà là người thân trong gia đình giáo sư. Qua lời thăm hỏi, tôi mới vỡ lẽ con gái của bà là học trò của giáo sư, nay là bác sĩ gây mê tại một tỉnh xa. Mấy năm trước, chị được về nhà ăn tết và thường đến viếng mộ thầy. Năm nay, chị không về được, vì thế bà đến đây thắp hương thay mặt con để tỏ lòng biết ơn giáo sư, một người thầy thuốc giàu lòng nhân ái, một thầy giáo hết lòng yêu thương học trò.

Đến nghĩa trang thăm viếng những người thân đã khuất, lòng tôi man mác một nỗi buồn nhớ, song lần này tôi lại lâng lâng xen lẫn niềm vui. Thì ra Hà Nội ta vẫn còn nhiều người có ý thức "tôn sư trọng đạo". Mong sao con cháu chúng ta vẫn giữ được truyền thống tốt đẹp này.

BẠCH VÂN

(Báo *Hà Nội mới* chủ nhật ngày 3-4-1994)

Gợi ý : Nhân câu chuyện trên, em hiểu thế nào là truyền thống "tôn sư trọng đạo" của nhân dân ta ? Truyền thống đó bắt nguồn từ truyền thống hiếu học cũng là một truyền thống tốt đẹp của nhân dân ta.

Em phân tích quan hệ giữa hai truyền thống đó.

6. Em có biết câu chuyện dân gian về bẻ bó dưa không ? Em hãy kể lại và phân tích ý nghĩa của câu chuyện đó (Câu chuyện nói về một truyền thống cực kì quý báu của dân tộc ta : truyền thống đoàn kết).

7. Em có biết những câu ca dao, tục ngữ nào nói lên các truyền thống tốt đẹp của dân tộc ta ? (Ví dụ "Nhiều điều phù lấy giá gương, người trong một nước phải thương nhau cùng"...). Em nêu lên một số câu và phân tích ý nghĩa các câu đó.

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em luôn luôn nhớ và giữ gìn phát huy truyền thống lao động sản xuất cần cù, siêng năng, sáng tạo ; truyền thống yêu nước, thương người, làm việc tốt ; đoàn kết ; uống nước nhớ nguồn ; tôn sư trọng đạo... là những truyền thống cơ bản nhất của con người Việt Nam.

2. Hiện nay và nhất là sau này, mặc dù phải đi đâu xa để lập nghiệp, em luôn luôn suy nghĩ, nhớ về quê hương – nơi chôn rầu cất rốn, nơi mình đã từng sống với cha mẹ, bà con làng xóm với những kỉ niệm sâu sắc. Bốn câu thơ của Đỗ Trung Quân trong bài "Quê hương" thật đáng nhớ :

"*Quê hương mỗi người có một
Như là chỉ một mẹ thôi
Quê hương nếu ai không nhớ
Sẽ không lớn nổi thành người.*"

3. Em suy nghĩ, ghi nhớ những câu ca dao, tục ngữ, danh ngôn :

- Thương người như thể thương thân.
- Uống nước nhớ nguồn.

(Tục ngữ)

- Ăn trái nhớ kẻ trồng cây
Ăn gạo nhớ kẻ cấy, xay, giã, sàng.

(Ca dao)

- Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết.
Thành công, thành công, đại thành công.

(Hồ Chí Minh)

downloadsachmienphi.com

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

Bài 8

NĂNG ĐỘNG, SÁNG TẠO

(2 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Một số gương về người năng động, sáng tạo :

– Từ nhiều thế kỉ, "Thuyết địa tâm" của Ari-stốt coi quả đất là trung tâm của vũ trụ, mọi hành tinh, kể cả mặt trời quay quanh Trái Đất. Giáo hội cho là đúng. Nhà toán học Ba Lan, Ni-cô-la Cô-péc-níc (1473 – 1543) đưa ra thuyết ngược lại, nói rằng mặt trời đứng yên, Trái Đất và các hành tinh khác quay quanh mặt trời. Nhà khoa học Bru-nô tuyên truyền cho thuyết của Cô-péc-níc đã bị Giáo hội thiêu sống.

– Ga-li-lê (1563 – 1633) nhà thiên văn học nổi tiếng người Ý, tiếp tục nghiên cứu thuyết của Cô-péc-nic bằng chiếc kính thiên văn tự sáng chế. Ga-li-lê không được các nhà khoa học đồng tình và ủng hộ. Đặc biệt, các nhà thần học, các giáo sĩ Gia-tô lên án, cho là tà thuyết nguy hiểm. Năm 1633, ông bị toà án giáo hội xử với hình phạt nặng nhất khi ông 70 tuổi vì ông tự bào chữa và giữ vững lập trường của mình. Hơn một thế kỉ sau, Nhà thờ mới cho phép xuất bản sách của Ga-li-lê. Gần hai thế kỉ sau, Nhà thờ thừa nhận thuyết Ga-li-lê không trái với Kinh Thánh và sau gần ba thế kỉ (1922), Giáo Hoàng Giăng-Pôn II mới thừa nhận sai lầm đối với Ga-li-lê.

– T. E-di-xơn, nhà sáng tạo nổi tiếng của thế giới đầu thế kỉ XX xuất thân là một chú bé nghèo bán báo trên xe lửa. Nhờ nghị lực phi thường, tinh thần tự học, làm việc không mệt mỏi mà T. E-di-xơn đã đạt nhiều thành tích xuất sắc. Trong cuộc đời của mình, ông đã có 2500 phát minh lớn nhỏ. Ông đã phải thực hiện đến 8000 thí nghiệm mới tìm ra sợi tóc của chiếc bóng đèn điện mà ta dùng ngày nay. Còn để sáng chế ra chiếc ắc-quy kiềm gọn nhẹ hơn ắc - quy chì thì T. E-di-xơn phải thực hiện đến 50.000 thí nghiệm từ 18 đến 20 giờ đồng hồ trong một ngày. Ông đã nói : "Thiên tài và óc sáng tạo chỉ chiếm 1%, còn 99% là lao động cực nhọc".

– Trạng nguyên Lương Thế Vinh đời Lê Thánh Tông say mê khoa học, toán học. Lúc cáo quan về quê, ông gán gủi nông dân, thấy cần đo đạc ruộng đất cho chính xác. Suốt ngày ông mài miệt, lúi húi, đo vẽ các thửa ruộng, ghi ghi, chép chép... Mài mài vất vả, ông đã tìm ra quy tắc tính toán, trên cơ sở đó, ông viết nên tác phẩm khoa học có giá trị lớn "Đại thành toán pháp".

– Hồi còn đi học phổ thông, trò Võ Nguyên Giáp rất say mê tìm hiểu kiến thức về cách mạng, về Đảng Cộng sản... Được cuốn sách hay, để an toàn, anh treo lên cây cổ thụ giữa cánh đồng bao la, đọc ngấu ngiến cả ngày, hoàng hôn xuống mà chẳng hay biết... Từ nhỏ đến lớn, đại tướng Võ Nguyên Giáp say mê tự học, nghiên cứu cách đánh giặc của cha ông ta, nghiên cứu khoa học quân sự hiện đại và vận dụng sáng tạo vào cách đánh giặc của nước ta, đặc biệt trong Chiến dịch Điện Biên Phủ với cách đánh "tiến chắc, thắng chắc".

Theo *Khơi dậy tiềm năng sáng tạo*

(Nguyễn Cảnh Toàn - Nguyễn Văn Lê - Châu An. NXB Giáo dục, 2004. tr. 46)

Gợi ý : Qua các gương làm việc với tinh thần năng động sáng tạo trên đây, em tìm hiểu xem sáng tạo bắt nguồn từ đâu, muốn sáng tạo phải làm gì, phải có những đức tính gì ?

2. Trong thời kì chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ ở miền Bắc, tại Khu IV, địch bắt đầu sử dụng chiến thuật oanh tạc bằng máy bay bay ở tầm thấp. Bay thấp là chiến thuật khó đối phó nhất vì bay thấp ra-đa khó phát hiện được, khi phát hiện ra thì nó đã bay đến rồi. Lực lượng phòng không của bộ đội chủ lực tuy mạnh nhưng đánh không kịp. Chiến thuật đó gây nhiều khó khăn cho ta.

Thế mà ở Khu IV có một cô gái 18, 19 tuổi bắn được máy bay bằng súng trường. Đó là Ngô Thị Thương, công nhân lâm trường Kỳ Anh (Hà Tĩnh) với cây súng trường và mìn bom đã mai phục và bắn rơi máy bay tầm thấp của địch. Sáng kiến đó của Ngô Thị Thương được quân đội áp dụng, chia lực lượng phòng không thành các đơn vị nhỏ, trang bị các loại vũ khí từ súng trường đến tiểu liên, trung liên, đại liên phối hợp cùng bộ đội địa phương, nắm quy luật hoạt động của máy bay địch để đánh. Sau này, ta lại giành được những chiến thắng mới như bắn rơi máy bay F.111 trong trận "Điện Biên Phủ trên không" tháng 12 năm 1972.

Ngồi nghe Ngô Thị Thương báo cáo, khi nói đến quy luật bay tầm thấp của địch, ta sử dụng quy luật đó để đánh địch, Đại tướng Võ Nguyên Giáp khen : "Em là nhà triết học, vì biết nói chữ quy luật và vận dụng quy luật". Gần đây, Đại tướng lại nói : "Sáng kiến của một người dân thường khi mang tầm vóc trí tuệ của dân tộc thì có ý nghĩa hết sức lớn lao".

Năm 1988, Ngô Thị Thương đã được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Kháng chiến Hạng Ba về quá trình tham gia chống Mỹ cứu nước 1965 – 1975. Trước đó, Ngô Thị Thương đã được tặng thưởng Huy hiệu Bác Hồ về thành tích bắn rơi máy bay Mỹ.

(Theo Báo Tiền phong chủ nhật ngày 11-4-2004)

Gợi ý : Dựa theo nội dung trên, em giải thích tính năng động sáng tạo của chị Ngô Thị Thương. Em rút ra những điều gì qua lời khen và lời nói của Đại tướng Võ Nguyên Giáp khái quát về sự sáng tạo của một người dân bình thường ?

3. Đến nay, qua học tập gần hết cấp Trung học cơ sở, em đã có thể rút ra nhiều cách học khác nhau cho các môn học khác nhau.

Theo ý em, học như thế nào là thiếu năng động, thiếu sáng tạo và học như thế nào là năng động, sáng tạo ? Lấy dẫn chứng qua cách học môn Văn, Toán, Giáo dục công dân, Sử, Địa, Lí, Hoá, Sinh... để giải thích cách học năng động sáng tạo là như thế nào ?

4. Trong hoạt động thể dục thể thao, có người cho rằng muốn đoạt được giải, chỉ cần có sức khỏe thật tốt là được, không có gì phải sáng tạo, nếu có thì chỉ trong cuộc đấu cờ vua hoặc cờ tướng mà thôi.

Gợi ý : Em nghĩ như thế nào về ý kiến đó ?

5. Trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay, người ta thấy nhiều sáng kiến phi thường của người dân Việt Nam bình thường, như những huyền thoại, kì tích của thời đại khoa học kĩ thuật. Anh nông dân chưa hề qua bất cứ trường lớp kĩ thuật nào đã chế tạo thành công máy gặt lúa cầm tay (Nguyễn Đức Tâm – Lâm Đồng). Anh "Hai lúa" chưa một lần đi máy bay đang bắt tay vào nghiên cứu chế tạo máy bay với ước mơ chinh phục tầng cao. Ngày trước ở Mát-xcơ-va, khi mở rộng đường Goóc-ki, để bảo tồn một ngôi nhà cổ, các kĩ sư Nga đã làm nên kì tích xoay ngôi nhà nặng hàng trăm tấn đi một góc 180 độ. Nhưng kì tích này với bác "Thần đèn" Nguyễn Cẩm Lũy của chúng ta chỉ là chuyện nhỏ. Không qua lớp đào tạo chính quy nào thế mà bác Lũy có thể di chuyển một ngôi đình, cây đa... theo yêu cầu không thua gì "Thần đèn" của A-la-danh vậy !

Theo *Những sáng kiến mang ý nghĩa lớn lao của người dân bình thường*
(Báo Tiền phong chủ nhật ngày 11-4-2004)

Gợi ý : Em suy nghĩ và cho biết tại sao anh Nguyễn Đức Tâm, anh "Hai lúa", bác Nguyễn Cẩm Lũy làm được những việc rất sáng tạo như vậy ?

II – HÀNH ĐỘNG

1. Mạnh dạn suy nghĩ tìm cách làm bài tập hay nhất, cách giải bài toán hợp lí nhất. Say sưa tập xử lí các tình huống của cuộc sống, say sưa giải quyết những vấn đề khó, các bài toán, câu hỏi khó.

2. Trước khi làm một việc gì, nên tự hỏi : Để làm gì ? Có khó khăn gì ? Khắc phục khó khăn đó như thế nào ? Không làm như thế có được không ? Có cách nào làm tốt hơn không ?

3. Nên chống các thói quen xấu trong học tập như : thụ động nghe, lười suy nghĩ, nói theo người khác, học vẹt mà không hiểu được gì cả. Trong cuộc sống nên tránh các thói xấu : thiếu bền bỉ, thiếu nghị lực, dễ làm khó bỏ, bắt chước người khác mà chẳng hiểu tại sao...

4. Tìm những gương lao động năng động sáng tạo trong nước (anh hùng lao động, anh hùng quân đội, chiến sĩ thi đua, học sinh nghèo vượt khó học giỏi, tài năng trẻ trong thời kì đất nước đổi mới, học sinh thi Toán, Lí, Anh văn, Nga văn, Tin học, Cờ vua, Thể thao...) và suy nghĩ tại sao những người ấy thành công trong hoạt động của mình ?

5. Ghi nhớ danh ngôn :

"Phải nêu cao tác phong độc lập suy nghĩ. Đối với bất kì vấn đề gì đều phải đặt câu hỏi "vì sao ?", đều phải suy nghĩ kĩ càng" (Hồ Chí Minh).

– "Trong khoa học không có con đường nào rộng rãi thênh thang, bằng phẳng cả, mà chỉ có những ai chịu khó trèo từng móm đá trên những nẻo đường gai góc, gặp ghềnh mới có hi vọng đạt tới những đỉnh cao xán lạn của khoa học mà thôi".

(Các Mác)

– Cái khó ló cái khôn.

(Tục ngữ)

– Non cao cũng có đường trèo,
Đường dầu hiểm nghèo cũng có lối đi .

(Ca dao)

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

Bài 9

LÀM VIỆC CÓ NĂNG SUẤT, CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ

(1 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Thảo luận về năng suất, chất lượng, hiệu quả trong sản xuất, học sinh lớp 9 tranh luận sôi nổi về vấn đề "nhanh, nhiều, tốt, rẻ". Có bạn cho rằng 4 yếu tố này là thống nhất với nhau thì mới gọi là có hiệu quả trong sản xuất. Có bạn cho rằng 4 yếu tố đó dường như có mâu thuẫn với nhau, khó có thể kết hợp với nhau được.

Gợi ý : Ý kiến của em như thế nào về vấn đề nêu trên ? Cần những điều kiện gì khác (về tinh thần người lao động, về nguyên liệu, về máy móc, kĩ thuật, công nghệ ...) để bảo đảm được "nhanh, nhiều, tốt, rẻ" trong sản xuất ?

2. Khi chuyển sang cơ chế thị trường, Nhà máy phân lân Văn Điển có nguy cơ "sập tiệm". Nhưng ban lãnh đạo kiên quyết bám trụ, kêu gọi toàn thể kĩ sư, công nhân đoàn kết lại, tìm biện pháp cứu nhà máy. Nhà máy đã ra sức tăng năng suất và nâng cao chất lượng mặt hàng, tất cả vì sự sống còn của nhà máy. Do đó, sự tín nhiệm đối với nhà máy được nâng cao dần. Chỉ tiêu sản xuất 10 vạn tấn/năm chưa đủ, còn phải tăng nhiều hơn nữa mới có thể đáp ứng được nhu cầu đòi hỏi của nông dân khắp nơi, nhà máy đã cải tiến được quy trình công nghệ, từ chỗ trước đây phải dùng than cốc nhập ngoại với giá 120 đôla/tấn để thực hiện khâu nung chảy thì nay nhà máy làm việc này hoàn toàn bằng than nội. Nhờ đa năng hoá từ ông giám đốc đến người bảo vệ cho nên trong thời gian này, chỉ với đội ngũ 600 công nhân, nhà máy vẫn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của hơn 2000 người trước kia.

Lần được vinh dự đón Tổng Bí thư Đỗ Mười về thăm, tập thể nhà máy đã long trọng hứa với đồng chí từ nay đến năm 2000 sẽ đưa sản lượng lên tới 20 vạn tấn/năm để đáp ứng nhu cầu của nông nghiệp toàn quốc và nhất là để xuất khẩu vì đã có một số bạn hàng nước ngoài đến đặt quan hệ với nhà máy.

Theo TRẦN GIA TUYẾN
(Báo *Hà Nội mới* ngày 5-12-2003)

Gợi ý : Em cho biết những nguyên nhân nào đã làm cho Nhà máy phân lân Văn Điển thoát khỏi nguy cơ "sập tiệm" ? Trong các nguyên nhân đó, nguyên nhân nào là quan trọng nhất ? Vì sao ? (Nguyên nhân thuộc về sáng kiến cải tiến kĩ thuật của Nhà máy và kết quả của những cải tiến ấy).

3. Giáo sư, Tiến sĩ Trần Quy là Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai ở Hà Nội, một đơn vị được hai lần tuyên dương danh hiệu Anh hùng, một tập thể gồm nhiều nhà trí thức lớn, nhiều chuyên gia đầu ngành. Tập thể này luôn luôn hỗ trợ giúp đỡ Giáo sư hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Hằng ngày, dù bận nhiều việc khác trong công tác quản lí, ông vẫn dành thời gian xuống Khoa Nhi cùng các y sĩ, bác sĩ ở đây thăm khám, hội chẩn, điều trị cho các bệnh nhi. Ông được bạn bè đồng nghiệp đánh giá là người tận tụy với nghề, là tấm gương sáng tạo về đạo đức, lối sống. Ông nêu cao vai trò tiên phong trong công tác,

có nhiều sáng kiến cải tiến trong quản lí, tổ chức bệnh viện. Ông đã lãnh đạo thực hiện tốt việc ứng dụng các kĩ thuật chuyên sâu và tiến bộ y học vào chuẩn đoán và điều trị... Ông luôn luôn ấp ủ một ước nguyện : Tìm mọi cách nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh cho nhân dân. Ông lí giải : Người bệnh nặng lại là người nghèo, cho nên nâng cao chất lượng sẽ góp phần giúp người bệnh nhiều điều... Ông mạnh dạn "gõ cửa" nhiều nơi xin viện trợ đầu tư xây dựng cơ sở khám chữa bệnh và Chính phủ Nhật Bản đã giúp đỡ khoảng 700 tỉ đồng không hoàn lại. Có được điều kiện kĩ thuật khám chữa bệnh tốt, nhờ đó, nhiều căn bệnh hiểm nghèo được bệnh viện điều trị thành công mà trước đây phải chuyển ra nước ngoài để điều trị như : nong mạch vành, làm tắc mạch máu để trị các bệnh tổn thương não, điều trị ung thư gan bằng đốt nhiệt sóng cao tần...

Giáo sư, Tiến sĩ Trần Quý đã được Nhà nước tuyên dương danh hiệu Anh hùng Lao động thời kì đổi mới.

Theo TRUNG HIẾU
(Báo Nhân Dân ngày 2-9-2004)

Gợi ý : Qua bài báo trên đây, em hiểu thế nào là năng suất, chất lượng, hiệu quả trong công tác khám bệnh, chữa bệnh ? Nó có gì khác với sản xuất vật chất ? Từ đó, em thử nêu nội dung của năng suất, chất lượng, hiệu quả trong công việc của một nhà trường (trong giảng dạy của thầy cô giáo, đặc biệt trong học tập của học sinh).

4. Những câu tục ngữ sau đây có gì liên quan đến cách làm ăn có năng suất, chất lượng, hiệu quả ? Vì sao ? (chú ý cả mặt tích cực và không tích cực ; trực tiếp hoặc gián tiếp).

- Một người hay lo bằng kho người hay làm (lo suy nghĩ cách làm, cách quản lí).
- Hay làm mà chẳng hay lo, làm chi cho lắm, làm cho nhọc mình.
- Làm đi không bằng làm lại.
- Làm giả, ăn thật.
- Làm liền tay không đầy lỗ miệng.
- Ngày làm tháng ăn, tháng làm năm ăn.
- Nhất nghệ tinh, nhất thân vinh.

- Ăn kĩ, làm dối.
- Ăn như rồng cuốn, uống như rồng leo, làm như mèo mửa.

II – HÀNH ĐỘNG

1. Đến nay, em đã học gần hết cấp Trung học cơ sở, chắc có lúc tốt, lúc chưa tốt. Em hãy kiểm tra lại việc học tập của mình về các mặt : năng suất, chất lượng, hiệu quả (em đã tận dụng hết thời gian cần thiết, cho học bài, làm bài đầy đủ chưa ? Các môn học của em có những môn nào chất lượng, hiệu quả tốt ? Môn nào chưa ?). Em vạch kế hoạch cá nhân để học tập có chất lượng và hiệu quả hơn trong những tháng tới.

2. Em sưu tầm gương của các anh hùng lao động trong thời kì đổi mới, tìm hiểu thành tích sáng tạo, cách làm việc có năng suất, chất lượng, hiệu quả của các anh hùng ấy (gợi ý : ông Hà Công Văn, giáo viên Trường Tiểu học Húc Nghi (Đak Rong, Quảng Trị) ; ông Bùi Hữu Nghĩa - nông dân tỉnh Long An, ông Nguyễn Xuân Hoàng, Chủ tịch Hội đồng quản trị Công ty Khánh Việt (Khánh Hòa), ông Nguyễn Cẩm Lũy, "Thần đèn" ở Thành phố Hồ Chí Minh... Chú ý tới các anh hùng ở địa phương của em (nếu có).

3. Ở gia đình em, chắc ai đến tuổi lao động cũng làm việc như : công việc hành chính, các công việc thuộc lao động trí óc hoặc các công việc thuộc lao động sản xuất của cải vật chất. Em tìm hiểu trong gia đình mình về năng suất, chất lượng, hiệu quả của mỗi người như thế nào (nếu cần em trao đổi với cha mẹ, anh chị để biết cho chính xác).

4. Sưu tầm tài liệu về năng suất, chất lượng, hiệu quả của một vài doanh nghiệp được tuyên dương và nhận Giải thưởng "Sao vàng đất Việt" của Hội các nhà doanh nghiệp trẻ Việt Nam (ví dụ : Công ty Gạch ốp lát Hà Nội, Công ty trách nhiệm hữu hạn Hồng Ngọc, Công ty trách nhiệm hữu hạn Thương mại Thanh Nam, Công ty Ống thép Việt - Đức...).

Bài 10

LÍ TƯỜNG SỐNG CỦA THANH NIÊN

(2 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Thảo luận về lí tưởng của thanh niên, ở lớp 9A có mấy loại ý kiến :

– Lí tưởng của thanh niên là hướng đến lí tưởng cộng sản, xây dựng một xã hội không có người bóc lột người, mọi người đều sống bình đẳng, đời sống đầy đủ về vật chất và tinh thần.

– Lí tưởng của thanh niên như vậy quá xa vời. Hãy xây dựng lí tưởng như Đảng đề ra là "xây dựng nước Việt Nam độc lập, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh".

– Lí tưởng của thanh niên nêu trên đều tốt nhưng là học sinh, thanh niên chúng ta phải rèn luyện đạo đức cho tốt, có lối sống lành mạnh, nỗ lực học tập cho tốt, sau khi học ở trường phổ thông, học lên đại học hay vào đời sống lao động sản xuất đều tốt. Quan trọng nhất là phải có một nghề để sinh sống, đóng góp công sức của mình để xây dựng đất nước.

Gợi ý : Em suy nghĩ như thế nào về các ý kiến trên đây về lí tưởng sống của thanh niên ? Có gì thống nhất ? Có gì mâu thuẫn ? Em rút ra điều gì cho bản thân để tự xác định lí tưởng sống của mình.

2. Tháng 7 năm 1924, Bác Hồ (lúc đó lấy tên là Nguyễn Ái Quốc) đã tham gia lãnh đạo Đại hội quốc tế Thanh niên Cộng sản lần thứ tư và là một trong số tác giả chính của "*Bản luận cương về thanh niên thuộc địa*". Người sáng lập tổ chức Hội Việt Nam Thanh niên Cách mạng đồng chí hội tháng 6 năm 1925. Người luôn luôn theo dõi việc xây dựng và củng cố tổ chức Đoàn thanh niên trở thành lực lượng đoàn kết, tập hợp rộng rãi mọi tầng lớp thanh niên trong xã hội .

– Một trong các thư gửi thanh niên và nhi đồng được Bác Hồ viết : Một năm khởi đầu là mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ, tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội.

Bác Hồ nói về vị trí, vai trò của thanh niên : "Thanh niên là người tiếp sức cách mạng cho thế hệ thanh niên già, đồng thời là giới phụ trách điều dắt thế hệ thanh niên tương lai". "Nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên".

– Tại Lễ kỉ niệm 35 năm thành lập Đoàn, Bác Hồ chỉ rõ : "Đoàn thanh niên là cánh tay và đội hậu bị của Đảng, là người đui dắt các cháu nhi đồng".

– Bác Hồ đòi hỏi "đoàn viên thanh niên phải gương mẫu", "Thanh niên phải làm đầu tàu". Năm 1950, Người khuyên thanh niên :

*"Không có việc gì khó,
Chỉ sợ lòng không bền,
Đào núi và lấp biển,
Quyết chí ắt làm nên".*

Theo *Tài liệu Hỏi - đáp về Tư tưởng Hồ Chí Minh*
(NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2003, tr.86 - 87)

Gợi ý : Tư tưởng Hồ Chí Minh thể hiện trong những đoạn văn trích trên đây có liên quan gì đến lí tưởng của thanh niên ?

3. Nghị quyết Trung ương II (Khoá VIII) về giáo dục và đào tạo nhận định :
"... Đặc biệt đáng lo ngại là trong một bộ phận học sinh, sinh viên có tình trạng suy thoái đạo đức, mờ nhạt về lí tưởng, theo lối sống thực dụng, thiếu hoài bão lập thân, lập nghiệp vì tương lai của bản thân và đất nước."⁽¹⁾

Nghị quyết Trung ương V (Khoá VIII) về xây dựng và phát triển nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc ghi : "Nhiều biểu hiện tiêu cực trong lĩnh vực giáo dục – đào tạo, làm cho xã hội lo lắng như sự suy thoái đạo lí trong quan hệ thầy – trò, bạn bè ; môi trường sư phạm xuống cấp ; lối sống thiếu lí tưởng, hoài bão, ăn chơi, nghiện ma tuý... ở một bộ phận học sinh, sinh viên."⁽²⁾

Gợi ý : Hai đoạn trích trên từ Văn kiện Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 2 và 5 (Khoá VIII) sau khi nói về các tiêu cực trong nhà trường, có đề cập đến vấn đề lí tưởng sống của thanh niên và học sinh sinh viên (là bộ phận rất đông trong thanh niên).

(1) *Văn kiện Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ hai (Khoá VIII)*. NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1997, tr.24).

(2) *Văn kiện Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ năm (Khoá VIII)*. NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1998, tr.47).

Em minh hoạ bằng những hiện tượng cụ thể mà em biết được trong cuộc sống hằng ngày (hoặc qua báo chí, ti vi...), trong xã hội ; đồng thời, em cũng cho biết hiện nay trong trường ta, lớp ta có những hiện tượng mà các nghị quyết Đảng đã nói đến không ? Suy nghĩ của em về các hiện tượng đó.

4. Trong thư Bác Hồ gửi học sinh cả nước nhân ngày khai giảng năm học đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà tháng 9 năm 1945, Hồ Chủ tịch viết : "Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các em".

Gợi ý : Trong câu nói trên, có vấn đề gì thuộc loại lí tưởng sống của thanh niên hay không ? Học tập có phải là một nội dung của lí tưởng thanh niên không ? Nếu có, em thấy phải thực hiện những nội dung gì để thực hiện lí tưởng đó ?

II – HÀNH ĐỘNG

1. Lí tưởng và hành động của thanh niên ngày nay là theo mục tiêu "xây dựng nước Việt Nam độc lập, dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh", nhưng em luôn luôn nghĩ về lí tưởng mà các thế hệ thanh niên trước đây đã sống và chiến đấu để giành độc lập tự do cho dân tộc. Với suy nghĩ như vậy, em ra sức học tập tu dưỡng để trở thành người thanh niên của thời đại Hồ Chí Minh có ích cho xã hội, góp phần tích cực để xây dựng đất nước, đồng thời thực hiện một hoạt động biết ơn các anh hùng, liệt sĩ đã hi sinh vì lí tưởng "Không có gì quý hơn độc lập tự do" mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lãnh đạo toàn dân thực hiện thắng lợi trong thế kỉ XX.

2. Em đặt cho mình kế hoạch cá nhân để thực hiện lí tưởng sống, định hướng học tập ở Trung học cơ sở, Trung học phổ thông và sau đó dự báo nghề nghiệp của mình sau này. Kế hoạch đó phải căn cứ vào năng lực hiện tại của em và từ đó định hướng phấn đấu. Không để ra kế hoạch mang tính hình thức, xa khả năng của mình, khó thực hiện trong tương lai.

Bài 11

TRÁCH NHIỆM CỦA THANH NIÊN TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ ĐẤT NƯỚC

(2 tiết)

I – TÌNH HUỐNG – VẤN ĐỀ

1. Là học sinh trường chuyên thành phố Hải Phòng, Bùi Trọng Quân từ Tiểu học đến lớp 12 luôn là học sinh nhất, nhì lớp. Đến lớp 12, Quân đoạt Giải Nhì Toán toàn quốc và được tuyển thẳng vào đại học nhưng Quân vẫn đi thi. Kết quả, Quân đỗ cả hai trường và chọn học ở Trường đại học Bách khoa. Tại đây, Quân được nhận học bổng học ngành chế tạo máy ở Nhật Bản trong 5 năm (từ 1997 đến 2002). Quân học chuyên ngành chế tạo người máy, sau đó học tiếp để đạt học vị tiến sĩ. Quân có thể sử dụng thành thạo tiếng Anh, Pháp, Nhật.

Bùi Trọng Quân xác định phải học giỏi để phục vụ đất nước, để xứng đáng là học sinh Trường chuyên Chu Văn An, Hải Phòng, góp phần xây dựng nước ta thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu. Quân học còn để đền đáp công ơn của cha mẹ, sự dạy dỗ của thầy, cô giáo.

Ngay từ nhỏ, Bùi Trọng Quân có ước mơ, quyết tâm cao, chăm lo học giỏi, mong được học ở nước ngoài, tốt nhất là ở Nhật Bản, để về phục vụ đất nước. Đó là hoài bão của Quân. Học chương trình Trung học phổ thông đã nặng, Quân còn cố gắng học tiếng Pháp – ngoại ngữ của trường dạy. Ngoài ra, Quân tự học tiếng Anh và tìm hiểu về văn hoá Nhật Bản để có thể tham dự thi tuyển đi học ở Nhật Bản khi có điều kiện. Cuối cùng, điều này đã thành hiện thực. Quân trúng tuyển kì thi chọn học sinh du học ở Nhật Bản.

Bùi Trọng Quân luôn là học sinh xuất sắc, không bao giờ tự mãn, tự cao, yêu quý bạn bè, quý trọng thầy cô giáo, thương yêu cha mẹ, được giữ trách nhiệm Bí thư chi đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của lớp.

Bùi Trọng Quân luôn có tinh thần trách nhiệm cao, rèn luyện năng lực tư duy sáng tạo. Quân đã chế tạo được con ngựa rô-bốt có thể chạy với vận tốc nhanh chậm theo sự điều khiển của người. Đó là thành công bước đầu của Quân được giáo sư hướng dẫn khen ngợi. Năm 2002, Quân đã giúp đoàn thí sinh Việt Nam thi rô-bốt ở Nhật Bản, cả trong kĩ thuật và trong phiên dịch cho đoàn.

Theo sách "*Khơi dậy tiềm năng sáng tạo*"

(Nguyễn Cảnh Toàn - Nguyễn Văn Lê - Châu An. NXB Giáo dục, 2004, tr.288)

Gợi ý :

– Em phân tích các yếu tố tạo nên sự thành công bước đầu của Bùi Trọng Quân. Theo em, yếu tố nào có tính quyết định ?

– Bùi Trọng Quân thể hiện trách nhiệm của một thanh niên đối với sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước như thế nào ?

– Trong các ưu điểm của Bùi Trọng Quân, em cho ưu điểm nào là nổi bật ? Tại sao ? Em học tập được gì ở ưu điểm đó ? (gợi ý : khi điều đó gắn với nguyên nhân tạo nên hoài bão của Quân).

2. Nguyễn Xuân Phương là Bí thư xã đoàn thanh niên Văn Đức, huyện Gia Lâm, Hà Nội. Ở Văn Đức có 5 chi đoàn, 21 phân đoàn với gần 170 đoàn viên, 200 thanh niên đều làm nông nghiệp. Do xa trung tâm huyện, nằm ngoài bãi sông Hồng, lụt bão hằng năm, công tác vận động thanh niên có khó khăn. Để có kinh nghiệm và thể hiện tinh thần trách nhiệm của mình một cách cụ thể, Nguyễn Xuân Phương đã thường xuyên tham gia sinh hoạt trực tiếp với các chi đoàn, phân đoàn, chọn các đoàn viên nhiệt tình, tâm huyết, có năng khiếu để phân công, giao trách nhiệm công tác.

Nhờ đó, chỉ riêng năm 2003, để giúp đoàn viên, thanh niên xoá đói giảm nghèo, Đoàn xã vay quỹ quốc gia và Hội doanh nghiệp thành phố 130 triệu đồng cho 50 đối tượng vay. Đoàn còn phối hợp với Hội Nông dân, Câu lạc bộ Khuyến nông mở 3 lớp huấn luyện trồng rau cho 80 đoàn viên, thanh niên vận dụng, nâng cao thu nhập gia đình.

Nguyễn Xuân Phương vừa công tác, vừa học tập và đã hoàn thành 2 lớp lí luận chính trị và quản lí hành chính nhà nước. Phương đã tham gia hoạt động Đoàn 10 năm liền, góp phần đưa phong trào đoàn của xã Văn Đức từ trung bình năm 1996 lên đơn vị vững mạnh xuất sắc năm 1998. Trong 6 năm liền, Phương được biểu dương gương "người tốt, việc tốt", được Trung ương Đoàn tặng Bằng khen và Huy chương Vì thế hệ trẻ.

Theo TÔ KIỀU THÂN
(Báo *Hà Nội mới* ngày 1-9-2004)

Gợi ý : Nguyễn Xuân Phương là một cán bộ Đoàn gương mẫu. Hãy phân tích động cơ nào giúp Phương đạt thành tích như đã nêu trong bài báo trên ? Phương đã nêu cao trách nhiệm của cán bộ Đoàn như thế nào và kết quả ra sao trong hoạt động công tác Đoàn ở xã Văn Đức ?

3. Trong tháng 10-2004, Trung ương Đoàn đã tổng kết hai cuộc vận động : "Giúp nhau lập nghiệp vì dân giàu nước mạnh" và "Thanh niên tình nguyện

vì cuộc sống cộng đồng". Cuộc vận động thứ nhất "đã vận động hội viên, thanh niên tích cực chủ động tạo công ăn việc làm, lập nghiệp, hỗ trợ phát triển kinh tế...". Cuộc vận động thứ hai "đã thu hút được đông đảo đối tượng thanh niên tham gia với nhiều nội dung thiết thực, hiệu quả. Cuộc vận động này đã thấm sâu vào giới trẻ, đánh thức nhiệt tình cống hiến, động viên lực lượng thanh niên tham gia vào nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hoá, giải quyết nhiều vấn đề bức xúc của cộng đồng...".

(Trích phát biểu của anh Hoàng Bình Quân, nguyên Bí thư thứ nhất Trung ương Đoàn, Chủ tịch Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam)

Cũng trong hội nghị tổng kết trên, anh Nông Quốc Tuấn, Bí thư Trung ương Đoàn, Phó Chủ tịch thường trực Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam đã trình bày và đánh giá cao những mô hình tiêu biểu của cuộc vận động như mô hình "Vay vốn phát triển sản xuất, tạo việc làm, tăng thu nhập" của thanh niên Bắc Ninh với hàng chục dự án, tổng số vốn đầu tư gần 20 tỉ đồng ; mô hình "Dạy nghề và dịch vụ việc làm Thanh niên" của Đồng Nai đã tư vấn, giới thiệu việc làm cho gần 80 ngàn thanh niên... Tổ chức khai sinh ra mô hình doanh nghiệp trẻ và các hội viên đã mang lại doanh thu tương đương 5 tỉ USD ; tổ chức các giải thưởng có uy tín như : Giải thưởng Sao vàng đất Việt đã bình chọn được 302 thương hiệu sản phẩm có uy tín, chất lượng. Đặc biệt, Báo Thanh Niên đã có sáng kiến thu hút nguồn kinh phí để hỗ trợ chò học sinh, sinh viên có điều kiện học tập tốt hơn như : Quỹ học bổng Nguyễn Thái Bình, hoạt động tiếp sức mùa thi, kịp thời có mặt chia sẻ những nỗi đau với đồng bào gặp thiên tai...

Trung ương Hội đã tuyên dương 64 gương mặt thanh niên tiên tiến đại diện cho hàng triệu thanh niên cả nước có mặt trên khắp các lĩnh vực sản xuất – kinh doanh, học tập, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Theo BÙI NGỌC LONG - THIÊN LONG - MẠNH DƯƠNG

(Báo Thanh Niên ngày 16-10-2004)

Gợi ý : Có rất nhiều biểu hiện về tinh thần trách nhiệm của thanh niên ta hiện nay với sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước thông qua cuộc vận động trong thanh niên hiện nay. Tất nhiên đây chỉ là một mặt của sự nghiệp to lớn ấy. Em tìm mối liên hệ giữa các cuộc vận động đó với nhiệm vụ chung của đất nước ta là thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, làm cho dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ và văn minh. Em rút ra được điều gì bổ ích từ nhận thức và hiểu biết về hai cuộc vận động đó của thanh niên ?

II – HÀNH ĐỘNG

1. Em tham gia tích cực vào các hoạt động của thanh niên trong trường học và ở địa phương em sinh sống. Em có làm được việc đó không ? Cách tham gia của em ? Nếu em đã tham gia, tự xem lại động cơ, hiệu quả của những việc mình đã làm.

2. Hiện nay trách nhiệm của em là phải học tập cho tốt, rèn luyện đạo đức, lối sống theo gương những thanh niên tiên tiến và theo lời dạy của Bác Hồ để sau này thành người công dân có ích cho sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước. Em tự kiểm tra mình đã làm được điều gì, như thế nào, cần sửa chữa những nhược điểm, khuyết điểm nào của mình ?

3. Em nên thường xuyên đọc báo, xem ti vi để tìm hiểu các cuộc vận động của Đoàn, của Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam và trong điều kiện cụ thể của mình, cần tích cực tham gia vào các cuộc vận động đó.

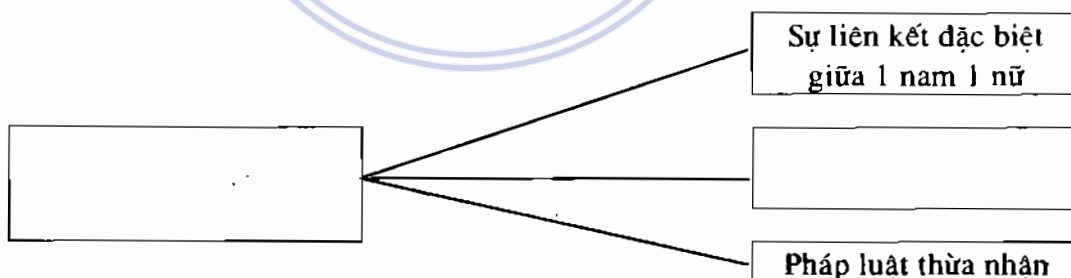

Bài 12

QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG HÔN NHÂN

Download Sách Hay | Đọc Sách Online
(2 tiết)

Bài tập 1 : Điền nội dung vào ô trống ở sơ đồ sau cho phù hợp :

Bài tập 2 : Có ý kiến cho rằng :

- a) Tình yêu chân chính là cơ sở quan trọng của hôn nhân.
- b) Tình yêu chân chính là cơ sở xây dựng gia đình hoà thuận, hạnh phúc.
- c) Cả 2 ý kiến trên.

Em cho biết ý kiến đúng (khoanh tròn vào ý kiến đúng).

Bài tập 3 : Có ý kiến cho rằng :

- a) Gia đình là một tổ chức xã hội.
- b) Gia đình được xây dựng trên cơ sở hôn nhân.
- c) Gia đình là mối quan hệ huyết thống.
- d) Cả 3 ý kiến trên.

Theo em, ý kiến nào đúng ?

Bài tập 4 : Các chức năng cơ bản của gia đình :

- a) Duy trì nòi giống.
- b) Gia đình hoà thuận, hạnh phúc.
- c) Nuôi dạy con cái tốt.
- d) Phát triển kinh tế gia đình.

Em cho biết ý kiến nào đúng ?

Bài tập 5 : Giải thích vì sao trong các chức năng cơ bản đó của gia đình thì chức năng duy trì nòi giống là chức năng quan trọng và quyết định nhất ?

Bài tập 6 : Những hành vi nào sau đây là thực hiện đúng pháp luật về hôn nhân :

- a) Hôn nhân tự nguyện, bình đẳng.
- b) Hôn nhân khi nam 20 tuổi, nữ 18 tuổi.
- c) Yêu nhau tự nguyện không cần đăng kí kết hôn.
- d) Hôn nhân 1 vợ, 1 chồng.

Bài tập 7 : Những hành vi nào sau đây trái với quy định của pháp luật Việt Nam :

- a) Kết hôn khi đang có vợ có chồng.
- b) Kết hôn do cha mẹ sắp đặt.
- c) Kết hôn giữa con bác, con chú ruột.
- d) Kết hôn với người nước ngoài.
- e) Kết hôn không phân biệt tôn giáo.
- f) Kết hôn của người đồng tính.
- g) Kết hôn giữa bố nuôi, con nuôi.

Bài tập 8 : Em cho biết ý kiến nào sau đây đúng hay sai. Vì sao ?

- a) Kết hôn là việc riêng của người nam, người nữ không liên quan đến ai.
- b) Trong gia đình, người bố có quyền quyết định tất cả.

c) Trong cơ chế thị trường, hôn nhân không phải là vấn đề cần coi trọng.

d) Yêu nhanh, cưới nhanh là tình yêu hiện đại.

Bài tập 9 : Em hãy sưu tầm tục ngữ, ca dao nói về hiện tượng Tảo hôn, Hôn nhân đúng pháp luật.

Bài tập 10 : Em hãy giải thích đoạn ca dao sau :

*"Gái một con trông mòn con mắt,
Gái hai con, con mắt liếc ngang.
Ba con cổ ngắc, răng vàng.
Bốn con quần áo đi ngang khét mù"⁽¹⁾.*

Bài tập 11 : T học xong lớp 12, trong khi các bạn cùng lớp chuẩn bị cho kì thi đại học thì T đòi gia đình cho đi lấy chồng. Chồng T là một thanh niên vừa đủ 20 tuổi, không học hành, không nghề nghiệp, suốt ngày lêu lổng, chơi điện tử, chơi chơi gà. Hai gia đình và họ hàng can ngăn không được, đành phải chấp nhận vì T dọa tự tử.

Em suy nghĩ như thế nào về việc làm của T.

Bài tập 12 : B và D cùng học một trường Trung học dân lập và họ yêu nhau khi mới học lớp 11. Gia đình, giáo viên chủ nhiệm và bạn bè đã khuyên hai người nên lo học hành, lo lập nghiệp trước rồi mới xây dựng gia đình cũng chưa muộn. Thế rồi chưa thi xong lớp 12 thì B đã có thai. Gia đình nhà B bàn chuyện cưới nhưng gia đình nhà D không tổ chức cưới vì D mới có 18 tuổi.

B sinh con và cả B lẫn D đều bỏ dở chuyện học hành. Việc chăm sóc hai mẹ con B tất cả đều do bố mẹ đẻ lo liệu. Giờ thì con của B và D đã 2 tuổi mà bố mẹ D vẫn chưa chịu nhận cháu nội.

Theo em, tương lai của D và B sẽ ra sao ?

Bài tập 13 : Chị Hà là người hàng xóm với gia đình em. Chị có người yêu học trên chị một lớp. Anh chị hẹn nhau tốt nghiệp đại học thì sẽ làm lễ cưới. Nhưng ở nhà mẹ chị đã nhận trâu cau và ép chị lấy một người con nhà giàu. Chị không đồng ý thì mẹ chị dọa tự tử :

- Việc làm của mẹ chị Hà đúng hay sai ?
- Chị Hà nên làm gì để có thể kết hôn được với người mình yêu thương ?

(1) *Kho tàng ca dao người Việt*, Tập I. NXB Văn hoá - Thông tin, Hà Nội, 2001, tr.1094.

Bài tập 14 : Hiện nay có tình trạng một số gia đình khá giả ở thành thị có con trai bị thần kinh hoặc mắc nghiện. Bố mẹ của họ về vùng quê nghèo khó, lấy vợ cho con. Bố, mẹ của các cô gái nghèo thì chấp nhận lấy một khoản tiền, để ép con gái mình lấy con họ mong được tiếng cưới chồng ở thành thị.

– Hành vi của những người bố, người mẹ trên đúng hay sai ?

– Ai có thể giúp đỡ, bênh vực các cô gái tội nghiệp đó.

Bài tập 15 : M và H có họ với nhau trong phạm vi 3 đời, yêu nhau tha thiết. Gia đình, họ hàng đã khuyên bảo, ngăn cấm nhưng họ vẫn quyết lấy nhau. Theo em, việc làm của M và H đúng hay sai ?

Bài tập 16 : Có một cô gái tự tử ở Sơn La. Được biết nguyên nhân là do bố mẹ cô đã ép cô tảo hôn với người con trai ở bản khác.

Do mâu thuẫn với cha mẹ mình, cô đã tự vẫn vì không muốn lập gia đình sớm. Trong thư để lại cho người thân, cô đã nói lên ước mơ và những dự định trong tương lai của mình.

Em có suy nghĩ gì về cái chết thương tâm của cô gái đó ? Trách nhiệm này thuộc về những ai ?

downloadsachmienphi.com

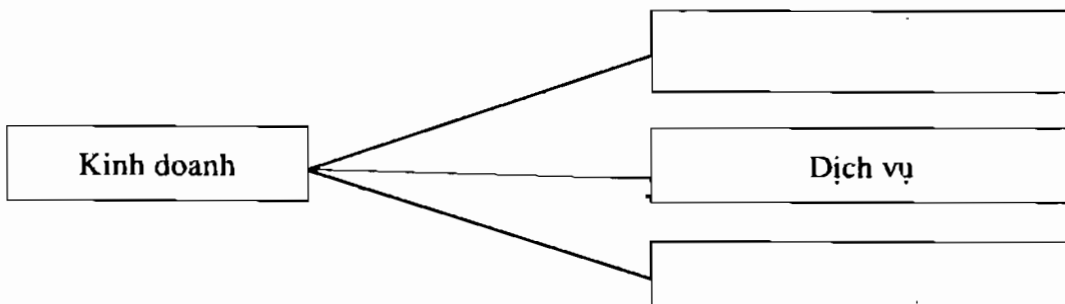
Download Sách Hay | Đọc Sách Online

Bài 13

QUYỀN TỰ DO KINH DOANH VÀ NGHĨA VỤ ĐÓNG THUẾ

(1 tiết)

Bài tập 1 : Điền vào ô trống cho phù hợp.

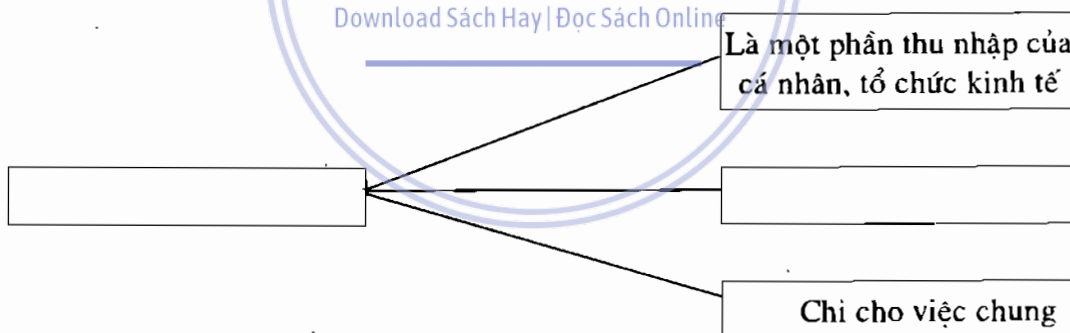
Bài tập 2 : Theo em những quyền nào sau đây là quyền tự do kinh doanh :

- a) Công dân được lựa chọn hình thức tổ chức kinh tế.
- b) Công dân được lựa chọn ngành nghề và quy mô kinh doanh.
- c) Công dân có quyền kinh doanh không cần sự quản lí của nhà nước.

Bài tập 3 : Theo em những hành vi nào sau đây là công dân kinh doanh đúng pháp luật :

- a) Người kinh doanh kê khai đúng số vốn.
- b) Kinh doanh đúng mặt hàng, đúng ngành đã kê khai.
- c) Có giấy phép kinh doanh.
- d) Kinh doanh trên mặt hàng không có trong giấy phép.
- đ) Không kinh doanh vũ khí, ma túy.
- e) Kinh doanh mại dâm.
- g) Thuốc nổ là mặt hàng không cần cấm kinh doanh.
- h) Kinh doanh mặt hàng nhỏ cũng phải kê khai.

Bài tập 4 : Điền vào ô trống cho phù hợp :

Bài tập 5 : Theo em thì Nhà nước thu thuế để làm gì ?

- Đầu tư phát triển kinh tế.
- Xây dựng cầu cống, đường sá.
- Xây dựng bệnh viện, trường học.
- Xây dựng quốc phòng, an ninh.
- Mua sắm thiết bị cho cơ quan và trả lương cho công chức của bộ máy nhà nước.

☐
☐
☐
☐
☐

- Xây dựng nhà tình nghĩa.
- Xây dựng công trình văn hoá.

☐
☐

Bài tập 6 : Hiện nay, ở nước ta đang ban hành những loại thuế nào sau đây :

- Thuế giá trị gia tăng.
- Thuế thu nhập doanh nghiệp.
- Thuế tiêu thụ đặc biệt.
- Thuế xuất nhập khẩu.
- Thuế tài nguyên.
- Học phí, viện phí.
- Lệ phí trước bạ, lệ phí qua cầu.
- Thuế thu nhập.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Bài tập 7 : Theo em, hành vi nào sau đây thực hiện đóng thuế đúng pháp luật :

- Nộp thuế đúng mặt hàng kinh doanh.
- Buôn bán hàng lậu để trốn thuế.
- Đóng thuế để góp vào Ngân sách nhà nước.
- Lấy tiền thuế sử dụng vào việc cá nhân.
- Thoả thuận với cán bộ thu thuế để bớt tiền thuế.

☐
☐
☐
☐
☐

Bài tập 8 : Em hãy kể về hành vi trốn thuế của cá nhân và tổ chức kinh tế bị nhà nước xử lý theo pháp luật.

Bài tập 9 : Anh V chuyên buôn bán mặt hàng điện tử, nhưng đã 2 tháng gần đây mà chưa nộp thuế. Theo em, trường hợp anh V phải bị xử lý như thế nào ?

Bài tập 10 : Ông K ở phường H thị xã M mở cửa hàng sửa chữa xe máy (có giấy phép kinh doanh), nhưng còn kinh doanh thêm mặt hàng hải sản đông lạnh.

Việc bán thêm mặt hàng đó của ông K có đúng pháp luật và phải nộp thuế không ?

Bài tập 11 : Nhân dịp 20-11, một số sinh viên bán hoa tại cổng trường Trung học cơ sở phường H. Cán bộ thuế của phường yêu cầu các sinh viên này phải nộp thuế bán hoa.

Việc làm của cán bộ thuế đúng hay sai ?

Bài tập 12 : Chị H đăng kí kinh doanh mặt hàng "Rượu – Bia – Thuốc lá". Trong đợt kiểm tra đột xuất, đội quản lí thị trường địa phương phát hiện chị H đã kinh doanh thêm 6 mặt hàng không có trong danh mục đăng kí kinh doanh.

Chị H có vi phạm "quyền tự do kinh doanh" không ?

Bài 14

QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ LAO ĐỘNG CỦA CÔNG DÂN

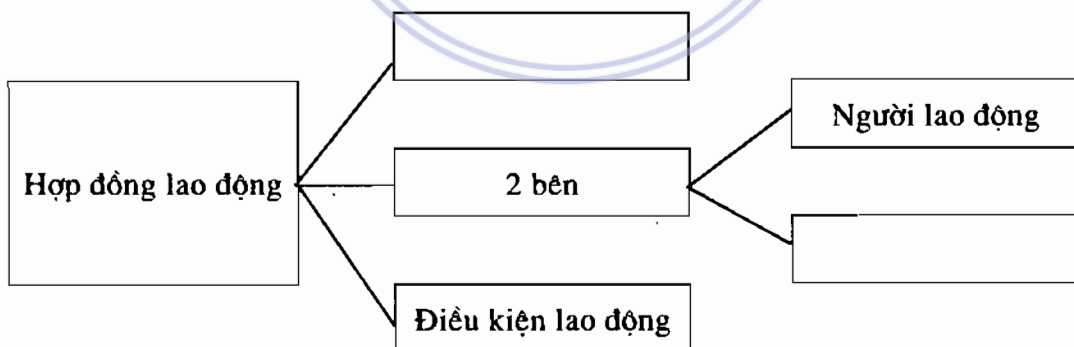
(2 tiết)

Bài tập 1 : Định nghĩa về lao động đang có những ý kiến khác nhau :

- a) Lao động là hoạt động có mục đích của con người tạo ra nguồn thu nhập.
- b) Lao động là hoạt động có mục đích của con người không bị pháp luật cấm.
- c) Cả 2 ý kiến trên.

Em cho biết ý kiến nào đúng ? _____

Bài tập 2 : Điền vào ô trống cho phù hợp

Bài tập 3 : Đối tượng nào sau đây được kí hợp đồng lao động :

- a) 10 tuổi.
- b) 12 tuổi.
- c) 15 tuổi.

Bài tập 4 : Theo em, công dân có quyền gì sau đây :

- Tự do sử dụng sức lao động.
- Học nghề, tìm kiếm việc làm.
- Lựa chọn nghề nghiệp.
- Thuê mướn lao động.
- Có thu nhập hợp pháp.
- Dạy nghề, truyền nghề để trực lợi.
- Lợi dụng hoạt động từ thiện để bóc lột sức lao động trẻ em.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Bài tập 5 : Theo em, công dân có nghĩa vụ gì đối với lao động :

- a) Tuân theo nội quy lao động.
- b) Thực hiện đúng thoả thuận ghi trong Hợp đồng lao động.
- c) Bảo đảm chế độ lao động.
- d) Tự ý phá bỏ hợp đồng lao động.
- đ) Làm thất thoát tài sản nhà nước.

Bài tập 6 : Em cho biết ý kiến đúng. Vì sao ?

- Học sinh còn nhỏ chỉ cần học và vui chơi, còn việc ở gia đình đã có người giúp việc.
- Tuổi nhỏ làm việc nhỏ.
- Học nhiều không bằng nhiều tiền.
- Học sinh giúp việc gia đình tùy theo sức của mình.

☐
☐
☐
☐

Bài tập 7 : Theo em những hành vi nào sau đây vi phạm pháp luật lao động.
Vì sao ?

- a) Thuê trẻ em khoảng 13 hoặc 14 tuổi đội than.
- b) Bỏ việc không báo cáo trước.
- c) Trả công cho người lao động đúng quy định.
- d) Nghỉ việc vì ốm, sau đó bị đuổi việc trước thời gian ghi trong hợp đồng lao động.
- đ) Đảm bảo an toàn cho người lao động.

e) Lao động nhiệt tình, có năng suất cao.

g) Bóc lột sức lao động trẻ em.

Bài tập 8 : Mới 16 tuổi và học hết lớp 10/12, nhưng vì gia đình khó khăn nên H thôi học để xin làm việc ở một xí nghiệp nhà nước.

Theo em, H có được tuyển vào biên chế làm việc ở xí nghiệp trên không ? Vì sao ?

Bài tập 9 : Thành 15 tuổi và đang học lớp 9. Muốn có việc làm lấy tiền giúp gia đình, Thành phải làm cách nào ?

– Xin vào biên chế, làm việc trong cơ quan nhà nước. ☐

– Xin làm hợp đồng. ☐

– Mở xưởng sản xuất, thuê người lao động. ☐

Bài tập 10 : Nhà trường phân công lớp 9A lau bàn ghế trong lớp. Một số bạn đề nghị lấy quỹ lớp để thuê người làm.

Theo em, ý kiến đó đúng hay sai ? Vì sao ?

Bài tập 11 : Suu tâm tục ngữ, ca dao nói về lao động.

Bài tập 12 : Em nên làm những việc nào sau đây :

– Lao động giúp đỡ gia đình. ☐

– Ngoài giờ học còn giúp bố mẹ công việc nhà. ☐

– Tôn trọng sức lao động của người khác. ☐

– Mua sắm do người mù bán. ☐

– Tham gia lao động công ích ở địa phương. ☐

– Lao động vệ sinh trường, lớp. ☐

– Còn nhỏ tuổi chỉ học, vui chơi, chứ không phải làm gì. ☐

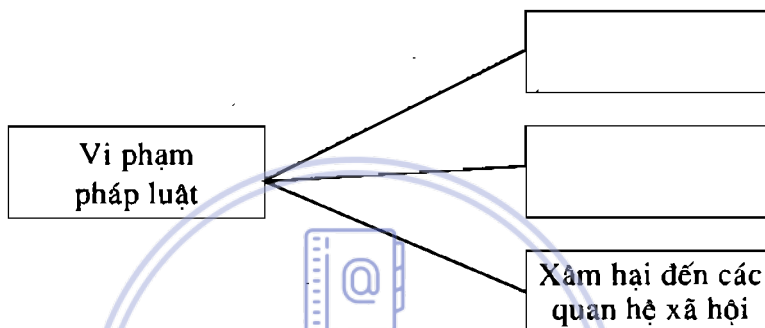
Bài tập 13 : Anh B là chủ thầu xây dựng đã hai tháng không trả lương cho công nhân. Một số người thắc mắc, đòi phản ánh lên cấp trên thì anh B dọa đuổi việc, sẽ không trả lương và cũng không cho truy lĩnh lương của hai tháng cũ. Việc làm của anh B đúng hay sai ? Vì sao ?

Bài 15

VI PHẠM PHÁP LUẬT VÀ TRÁCH NHIỆM PHÁP LÍ CỦA CÔNG DÂN

(2 tiết)

Bài tập 1 : Điền vào ô trống cho phù hợp :

Bài tập 2 : Điền vào ô trống xác định quan hệ vi phạm pháp luật với trách nhiệm pháp lí :

Vi phạm pháp luật	Trách nhiệm pháp lí
Vi phạm Luật Hình sự	
Vi phạm Luật Hành chính	
Vi phạm Luật Dân sự	
Vi phạm kỉ luật	

Bài tập 3 : Điền vào ô trống xác định hành vi vi phạm tương ứng :

Vi phạm pháp luật	Hành vi
Vi phạm hình sự	
Vi phạm dân sự	
Vi phạm hành chính	
Vi phạm kỉ luật	

Bài tập 4 : Năng lực trách nhiệm pháp lí gồm :

- Khả năng nhận thức, điều khiển hành vi.
- Độ tuổi của một người.

c) Cả hai yếu tố trên.

Em cho biết ý kiến nào đúng.

Bài tập 5 : Đối tượng nào sau đây chịu trách nhiệm pháp lí hành vi vi phạm pháp luật.

a) Từ 10 tuổi đến dưới 12 tuổi.

b) Từ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi.

c) Đủ 18 tuổi trở lên.

Bài tập 6 : Những người nào sau đây phải chịu trách nhiệm pháp lí. Em cho biết ý kiến đúng. Vì sao ?

a) Người trong độ tuổi vị thành niên.

b) Trẻ em dưới 10 tuổi (do vô ý) không chịu trách nhiệm hình sự.

c) Người bị bệnh tâm thần.

d) Mọi công dân phạm tội đều chịu trách nhiệm pháp lí.

Bài tập 7 : Lập bảng so sánh :

Vi phạm	Đạo đức	Pháp luật
Giống nhau		
Khác nhau		

Bài tập 8 : Hành vi nào sau đây chịu trách nhiệm đạo đức, trách nhiệm pháp lí :

Hành vi vi phạm	Trách nhiệm đạo đức	Trách nhiệm pháp lí
Không chăm sóc bố mẹ khi ốm đau.		
Đi xe máy khi chưa có bằng lái, chưa đủ tuổi.		
Ăn cắp tài sản của nhà nước.		
Lấy cắp của bạn cái bút.		
Vận chuyển ma túy.		
Đặt xe của bạn để lấy tiền đánh bạc.		
Bệnh nhân tâm thần khi lên cơn đã đánh trọng thương bác sĩ.		

Bài tập 9 : N 15 tuổi quê ở xã Cổ Bi – Gia Lâm, Hà Nội có quen biết với M bán hàng nước đầu ngõ. Một lần, N nhờ M cầm hộ 6 tếp Hêrôin và hứa cho M 10.000 đồng. N bị bắt khi bán Hêrôin và M là kẻ đồng phạm khi tàng trữ 6 tếp Hêrôin.

Theo em, M có phải chịu trách nhiệm hình sự hay không ?

Bài tập 10 : T 15 tuổi mượn xe máy 125 phân khối rủ B đi chơi, lạng lách, đánh võng trên đường phố tại ngã tư. Có tín hiệu đèn báo dừng xe lại, nhưng T không dừng lại mà còn cố tình đi tiếp và gây va quệt vào người đi xe đạp làm hỏng xe đạp và gây thương tích nhẹ cho người đó.

Theo em : – T đã có những vi phạm pháp luật nào ?

– T sẽ bị xử phạt như thế nào ?

Bài tập 11 : P 16 tuổi học lớp 11, đi xe máy phân khối lớn đến trường. Bác bảo vệ kiểm tra, nhưng P không có bằng lái và giấy đăng kí xe. P nói là vì quá muộn giờ học nên đã mượn xe của bố. Bác bảo vệ phạt P 100.000 đồng và báo với thầy Hiệu trưởng, đề nghị đuổi học P.

Theo em :

– Việc làm của bác bảo vệ đúng hay sai ?

– Vi phạm của P giải quyết như thế nào là hợp lí ?

Bài tập 12 : X học lớp 10, lười học, ham chơi điện tử. Lần đầu, X chơi bằng tiền để ăn sáng, sau đó, X chơi luôn cả tiền để đóng học phí, tiền học thêm. Sau đó, X lấy cắp tiền của mẹ, của bạn để chơi.

Hành vi của X đã vi phạm quy định nào trong trách nhiệm pháp lí ?

Bài tập 13 :

– Ông A ở quận Hai Bà Trưng xây nhà sát đường điện cao thế. Tổ Quy tắc và Công an phường đến lập biên bản và bắt dừng thi công, nhưng ông A vẫn cố tình làm và trong khi đang thi công thì 2 công nhân đã bị điện cao thế giết chết.

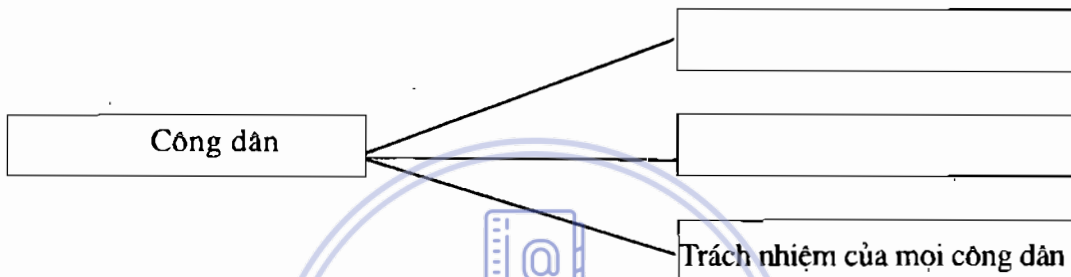
Ông A phải bị xử lí như thế nào ?

Bài 16

QUYỀN THAM GIA QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC, QUẢN LÝ XÃ HỘI CỦA CÔNG DÂN

(2 tiết)

Bài tập 1 : Điền vào ô trống cho đủ ý :

Bài tập 2 : Theo em, những ai sau đây có quyền đóng góp vào dự thảo sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 1992.

- a) Kiều bào ta ở nước ngoài.
- b) Cán bộ, công chức nhà nước.
- c) Mọi công dân Việt Nam.

Bài tập 3 : Công dân có những quyền quản lý nhà nước, quản lý xã hội nào sau đây :

- a) Quyền xây dựng bộ máy nhà nước.
- b) Quyền xây dựng tổ chức xã hội.
- c) Quyền giám sát, đánh giá.
- d) Quyền có việc làm.
- d) Quyền khiếu nại, tố cáo.
- e) Quyền vui chơi, giải trí.
- g) Bày tỏ nguyện vọng cá nhân.

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

Bài tập 4 : Có ý kiến cho rằng : Quyền tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội của công dân là :

- a) Quyền chính trị cao nhất.
- b) Tạo điều kiện cho công dân phát huy quyền làm chủ.
- c) Thể hiện trách nhiệm của công dân đối với Nhà nước.

Em hãy cho biết ý kiến nào đúng.

Bài tập 5 : Những việc làm nào sau đây của công dân thể hiện đã tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội :

- a) Bầu cử Đại biểu Quốc hội, Hội đồng nhân dân.
- b) Ứng cử vào Quốc hội, Hội đồng nhân dân.
- c) Bàn bạc chủ trương xây dựng công trình phúc lợi công cộng.
- d) Giải quyết công việc nội bộ của địa phương.
- đ) Xây dựng nếp sống văn minh, trật tự an toàn xã hội.
- e) Góp ý kiến về cách làm việc của cơ quan quản lí nhà nước.
- g) Khiếu nại, tố cáo về việc làm sai pháp luật của cơ quan nhà nước.
- h) Thảo luận các vấn đề chung về xây dựng đất nước.

Bài tập 6 : Công dân ở địa phương xã – thôn... có quyền gì sau đây để tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội :

- a) Đóng góp vào quỹ phúc lợi công cộng.
- b) Xây dựng cơ sở hạ tầng ở địa phương.
- c) Xây dựng trường học, trạm xá.
- d) Xây dựng nhà tình nghĩa.
- đ) Giữ gìn trật tự an toàn xã hội.
- e) Phòng chống tệ nạn xã hội.
- g) Xây dựng làng văn hoá.

Bài tập 7 : Trong các hình thức thực hiện quyền quản lí nhà nước sau đây, hình thức nào là trực tiếp, gián tiếp.

Quyền	Trực tiếp	Gián tiếp
– Bầu cử Đại biểu Quốc hội.		
– Bầu cử Đại biểu Hội đồng nhân dân.		
– Góp ý kiến vào dự thảo xây dựng kinh tế địa phương.		
– Khiếu nại về việc làm sai trái của cơ quan quản lí nhà nước.		
– Chất vấn Đại biểu Quốc hội.		

Bài tập 8 : Hội nghị Bí thư Chi đoàn của trường Trung học cơ sở rất sôi nổi. Các em đã đưa ra các vấn đề :

- a) Khắc phục tình trạng học 3 ca.
- b) Quan tâm đến học sinh nghèo.
- c) Có nơi vui chơi giải trí cho trẻ em.
- d) Có thư viện để các em đọc sách báo.
- đ) Tuyên truyền phòng chống tệ nạn xã hội.

Em cho biết vấn đề nào được bàn luận ở cuộc họp này là phù hợp với học sinh ?

Bài tập 9 : Học sinh lớp 9 có quyền tham gia góp ý về Quyền trẻ em không ?

Em cho biết ý kiến nào sau đây là đúng. Vì sao ?

- a) Học sinh trường Trung học cơ sở nói chung và lớp 9 nói riêng được quyền tham gia góp ý.
- b) Các em có thể tham gia trực tiếp, gián tiếp.
- c) Đóng góp ý kiến là thể hiện quyền tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội.

Bài tập 10 : Các em có quyền tham gia các vấn đề nào sau đây :

- a) Xây dựng và phát triển kinh tế địa phương.
- b) Xây dựng và phát triển giáo dục địa phương.
- c) Vấn đề quyền bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em.
- d) Vấn đề dân số và kế hoạch hoá gia đình.

Bài tập 11 : Bác Hùng là đại biểu Hội đồng nhân dân xã H.

Bác Mạnh là nông dân của xã đã đến gặp bác Hùng phản ánh việc cán bộ xã bán đất công và xây dựng nhà trái phép.

Việc bác Mạnh phản ánh là đúng hay sai ? Vì sao ?

Bài 17

NGHĨA VỤ BẢO VỆ TỔ QUỐC

(1 tiết)

Bài tập 1 : Em hãy cho biết ý kiến đúng sau đây :

Sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là :

- a) Công việc của lực lượng quốc phòng và an ninh.
- b) Sự nghiệp của toàn dân, là nghĩa vụ thiêng liêng cao quý của công dân.

Bài tập 2 : Luật Nghĩa vụ quân sự được thông qua năm nào ?

- a) Năm 1981.
- b) Năm 1982.
- c) Năm 1983.

Bài tập 3 : Luật Nghĩa vụ quân sự được công bố ngày tháng năm nào ?

Bài tập 4 : Những việc làm nào sau đây góp phần tham gia bảo vệ Tổ quốc :

- a) Xây dựng lực lượng quốc phòng.
- b) Xây dựng lực lượng quốc phòng toàn dân.
- c) Xây dựng lực lượng dân quân tự vệ.
- d) Công dân thực hiện nghĩa vụ quân sự.
- d) Bảo vệ trật tự, an ninh.

Bài tập 5 : Những chính sách nào sau đây của nhà nước góp phần vào sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc :

- a) Ban hành Luật Nghĩa vụ quân sự.
- b) Giáo dục quốc phòng và an ninh cho nhân dân.
- c) Trang bị cho lực lượng vũ trang nhân dân.
- d) Phát triển kinh tế gắn với quốc phòng.
- d) Quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần cho bộ đội.

Bài tập 6 : Đối tượng nào sau đây phải thực hiện nghĩa vụ quân sự :

- a) Công dân nam đủ 18 tuổi.

- b) Lứa tuổi từ đủ 18 tuổi đến hết 27 tuổi.
- c) Là con liệt sĩ, con thương binh nặng.
- d) Một người anh hoặc em trai là liệt sĩ.
- d) Người tàn tật, mắc bệnh tâm thần.

Bài tập 7 : Những hành vi nào sau đây vi phạm pháp luật về nghĩa vụ quân sự :

- a) Không chấp hành lệnh gọi nhập ngũ.
- b) Cản trở việc đăng ký nghĩa vụ quân sự.
- c) Không chấp hành lệnh gọi khám sức khỏe nghĩa vụ quân sự.
- d) Bỏ đơn vị về gia đình quá thời hạn.
- d) Động viên người thân thực hiện nghĩa vụ quân sự.

Bài tập 8 : Những việc làm nào của học sinh thực hiện trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc :

- a) Có lòng yêu quê hương, đất nước.
- b) Rèn luyện đạo đức, tác phong.
- c) Ra sức học tập tốt.
- d) Tích cực tham gia phong trào bảo vệ trật tự an ninh.
- d) Sẵn sàng tình nguyện tham gia nghĩa vụ quân sự.
- e) Biết giúp đỡ gia đình liệt sĩ.
- g) Tham gia Ngày Quốc phòng toàn dân.
- h) Thăm hỏi động viên bộ đội.

Bài tập 9 : Em hãy kể về gương chiến đấu hi sinh bảo vệ Tổ quốc trong thời bình của các chiến sĩ bộ đội biên phòng.

Bài tập 10 : Em hãy tìm hiểu gương tốt của các chú thương binh tham gia hoạt động ở địa phương với tinh thần "Tàn nhưng không phế".

Bài tập 11 : Trường em có những hoạt động quan tâm đến hoàn cảnh của học sinh con liệt sĩ, thương binh nào sau đây :

- a) Quan tâm đến đời sống vật chất và tinh thần.
- b) Vận động hội cha mẹ học sinh cùng ủng hộ.
- c) Phát động học sinh giúp đỡ các bạn gặp khó khăn.
- d) Quan tâm đến học sinh có hoàn cảnh khó khăn để lập thành tích cho trường.

Bài tập 12 : Anh Nam có giấy gọi nhập ngũ. Bố mẹ anh đã nhờ người xin cho anh ở lại. Nhưng anh Nam động viên bố mẹ yên tâm để anh thực hiện nghĩa vụ quân sự. Em học tập gì ở anh Nam qua việc làm này ?

Bài tập 13 : Bác Hải có 2 con trai. Anh cả đang ở độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự. Cứ mỗi lần có giấy gọi nhập ngũ, anh lại tìm cách trốn tránh nghĩa vụ quân sự.

Em có nhận xét gì về việc làm của con bác Hải ?

Bài tập 14 : Anh Đ là sinh viên đại học năm thứ ba. Trong đợt tuyển quân tại địa phương, anh Đ đã không đi khám nghĩa vụ quân sự nện chính quyền địa phương gọi về và bắt giam.

Theo em, việc làm của chính quyền địa phương đúng hay sai ? Vì sao ?

downloadsachmienphi.com

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

Bài 18

SỐNG CÓ ĐẠO ĐỨC VÀ TUÂN THEO PHÁP LUẬT

(1 tiết)

Bài tập 1 : Khi nói đến vai trò của đạo đức và của pháp luật, có người cho rằng :

- a) Pháp luật là phương tiện chủ yếu để nhà nước quản lí xã hội.
- b) Đạo đức và pháp luật làm cho quan hệ xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.
- c) Ngày nay chỉ cần có pháp luật là quản lí được xã hội.

Em cho biết ý kiến nào đúng ?

Bài tập 2 : Những biểu hiện nào sau đây thể hiện sống có đạo đức :

- a) Biết chăm lo đến mọi người.
- b) Biết chăm lo đến công việc chung.

- c) Chăm lo đến lợi ích cá nhân, gia đình và xã hội.
- d) Tự giác thực hiện chuẩn mực đạo đức.
- đ) Biết sợ dư luận xã hội, sợ lương tâm cắn rứt.

Bài tập 3 : Những luật nào sau đây quan trọng và gần gũi với học sinh :

- a) Luật Giáo dục.
- b) Luật Bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em.
- c) Luật Tài chính.

Bài tập 4 : Những biểu hiện nào sau đây thể hiện đã biết tuân theo pháp luật :

- a) Thực hiện những quy tắc xử sự do nhà nước đề ra.
- b) Biết kết hợp quyền và nghĩa vụ của công dân.
- c) Tự giác sống và hành động theo quy định của pháp luật.

Bài tập 5 : Khi nói mối quan hệ giữa đạo đức và pháp luật, có ý kiến cho rằng :

- a) Đạo đức là động lực điều chỉnh nhân thức, thái độ và hành vi pháp luật.
- b) Pháp luật là chỗ dựa cho sự hình thành, tồn tại và phát triển đạo đức mới .
- c) Cả 2 ý kiến trên đều đúng.

Em cho biết ý kiến nào đúng ?

Bài tập 6 : Những hành vi nào sau đây là biểu hiện của đạo đức và pháp luật :

Hành vi	Đạo đức	Pháp luật
Con có hiếu với bố mẹ.		
Chăm sóc ông bà.		
Tình anh em cốt nhục bất hoà.		
Anh em tranh giành tài sản thừa kế.		
Gian lận, không trung thực, không thật thà trong kinh doanh.		
Trốn thuế của nhà nước.		

Bài tập 7 : Những hành vi nào sau đây thiếu đạo đức và không tuân theo pháp luật. Vì sao ?

Hành vi	Đạo đức	Pháp luật
Đi xe đạp hàng 3, hàng 4.		
Vượt đèn đỏ, gây tai nạn.		
Vô lễ với thầy, cô giáo.		
Làm hàng giả.		
Buôn bán trẻ em.		
Quay cóp bài.		
Buôn bán ma túy.		

Bài tập 8 : Hiện nay có tình trạng phụ nữ lừa gạt trẻ em đưa sang Trung Quốc bán.

- Hỏi : a) Những người phụ nữ đó sẽ bị xử lí như thế nào ? Vì sao ?
b) Họ đã vi phạm đạo đức như thế nào ? Vì sao ?

Bài tập 9 : Học sinh chúng ta phải rèn luyện đạo đức và tuân theo pháp luật. Vì sao ?

- Có hiếu với cha mẹ.
- Kính trọng, lễ phép với thầy, cô giáo.
- Thương yêu hoà thuận với anh chị em ruột thịt.
- Thực hiện Luật Giao thông.
- Phòng ngừa tệ nạn xã hội.
- Thực hiện nghĩa vụ quân sự khi đủ tuổi.
- Bảo vệ tài sản công cộng.

Bài tập 10 : Vì háms lợi, nhiều người đã lôi kéo cả vợ, con, người thân trong gia đình tham gia vào đường dây buôn bán ma túy.

Theo em, việc làm này vi phạm đạo đức và pháp luật như thế nào ?

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Cùng các em học sinh lớp 9	3
Bài 1 : Chí công vô tư	5
Bài 2 : Tự chủ	7
Bài 3 : Dân chủ và kỉ luật.....	10
Bài 4 : Bảo vệ hoà bình	13
Bài 5 : Tình hữu nghị giữa các dân tộc trên thế giới.....	16
Bài 6 : Hợp tác cùng phát triển.....	19
Bài 7 : Kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp của dân tộc	21
Bài 8 : Năng động, sáng tạo.....	25
Bài 9 : Làm việc có năng suất, chất lượng, hiệu quả	29
Bài 10 : Lí tưởng sống của thanh niên	33
Bài 11 : Trách nhiệm của thanh niên trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước	36
Bài 12 : Quyền và nghĩa vụ của công dân trong hôn nhân	39
Bài 13 : Quyền tự do kinh doanh và nghĩa vụ đóng thuế.....	42
Bài 14 : Quyền và nghĩa vụ lao động của công dân.....	45
Bài 15 : Vi phạm pháp luật và trách nhiệm pháp lí của công dân	48
Bài 16 : Quyền tham gia quản lí nhà nước, quản lí xã hội của công dân... ..	51
Bài 17 : Nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc	54
Bài 18 : Sống có đạo đức và tuân theo pháp luật.....	56

Chịu trách nhiệm xuất bản :

Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng Giám đốc NGÔ TRẦN ÁI
Phó Tổng Giám đốc kiêm Tổng biên tập NGUYỄN QUÝ THAO

Tổ chức bán thảo và chịu trách nhiệm nội dung :

Phó Tổng biên tập PHAN XUÂN THÀNH
Giám đốc CTCP Dịch vụ xuất bản Giáo dục Hà Nội PHAN KẾ THÁI

Biên tập nội dung :

TRƯƠNG BÍCH CHÂU

Biên tập tái bản :

NGUYỄN TẤT THẮNG

Biên tập kỹ thuật :

NGUYỄN THỊ TUYẾT MAI

Trình bày bìa :

BÙI QUANG TUẤN

Sửa bản in :

BÙI THU HẰNG

Chế bản :

CÔNG TY CỔ PHẦN THIẾT KẾ VÀ PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO DỤC

BÀI TẬP TÌNH HUỐNG GIÁO DỤC CÔNG DÂN 9

Mã số : T9G06h1-TTS

In 5.000 bản, (25TK), khổ 17 x 24 cm, tại CTCP In Khoa học Công nghệ mới

Số xuất bản: 09 - 2011/CXB/501- 2046/GD

In xong và nộp lưu chiểu tháng 5 năm 2011.

VƯƠNG MIỆN KIM CƯƠNG
CHẤT LƯỢNG QUỐC TẾ

TÌM ĐỌC
SÁCH THAM KHẢO MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN
CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

1. Bài tập tình huống Giáo dục công dân 6	Vũ Xuân Vinh (Chủ biên)
2. Bài tập tình huống Giáo dục công dân 7	Vũ Xuân Vinh (Chủ biên)
3. Bài tập tình huống Giáo dục công dân 8	Vũ Xuân Vinh (Chủ biên)
4. Bài tập tình huống Giáo dục công dân 9	Vũ Xuân Vinh (Chủ biên)
5. Bài tập trắc nghiệm và tự luận
Giáo dục công dân 6	Đặng Thuý Anh (Chủ biên)
6. Bài tập trắc nghiệm và tự luận
Giáo dục công dân 7	Đặng Thuý Anh (Chủ biên)
7. Bài tập trắc nghiệm và tự luận
Giáo dục công dân 8	Đặng Thuý Anh (Chủ biên)
8. Bài tập trắc nghiệm và tự luận
Giáo dục công dân 9	Đặng Thuý Anh (Chủ biên)

Download Sách Hay | Đọc Sách Online

Bạn đọc có thể mua sách tại :

- Các Công ty Sách - Thiết bị trường học ở các địa phương
- Các Cửa hàng sách của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam

Tại Hà Nội : 187 Giảng Võ ; 232 Tây Sơn ; 23 Tràng Tiền ; 25 Hàn Thuyên ;
B1-DN14/3 Nguyễn Khánh Toàn ; 32E Kim Mã ; Số 3 ngõ 127 Văn Cao.

Tại TP. Đà Nẵng : 78 Pasteur, Quận Hải Châu ; 247 Hải Phòng.

Tại TP. Hồ Chí Minh : 2A Đinh Tiên Hoàng, 104 Mai Thị Lựu, Quận 1 ; Số 5 Bình Thới, Quận 11 ;
231 Nguyễn Văn Cừ, 240 Trần Bình Trọng, Quận 5.

Tại TP. Cần Thơ : Số 5/5 Đường 30/4.

- Tại Website bán hàng trực tuyến: www.sach24.vn

Website: www.nxbgd.vn

Giá: 9.500đ